

Remont drogi gminnej nr 360342K ul. Szeligówka w km 0+295,60 do km 1+045,20 w miejscowości Ratułów, Miasto i Gmina Czarny Dunajec

Dofinansowano ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg

Załącznik nr 4 do SWZ

(Projektowane postanowienia umowy stanowią element specyfikacji warunków zamówienia tym samym należy je interpretować łącznie z pozostałymi częściami SWZ)

Projektowane postanowienia umowy**UMOWA nr UG/ZP/..../2023**

Zawarta w dniu ..... 2023r. w Czarnym Dunajcu pomiędzy:

Miastem i Gminą Czarny Dunajec z siedzibą w Czarnym Dunajcu przy ul. Józefa Piłsudskiego 2, 34-470 Czarny Dunajec.

NIP: 735-28-43-273, REGON: 491892162

reprezentowaną przez:

- Burmistrz – Marcin Ratułowski**
- przy kontrasygnacie: **Skarbnik Miasta i Gminy – Monika Styrzczała**

zwaną dalej w treści umowy **"Zamawiającym"**,**a:***[w przypadku osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą]:*

Panią/Panem ....., zam. ...., PESEL: ....., prowadząca/-ym działalność gospodarczą pod firmą ....., ze stałym miejscem wykonywania działalności gospodarczej w..... ul. ...., ... wpisaną/-ym do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej RP, NIP: ....., REGON: .....

zwaną/-ym w dalszej części umowy **„Wykonawcą”***[LUB: w przypadku osoby prawnej/ jedn. org. nieposiadającej osobowości prawnej]:*

..... z siedzibą w ....., ul. ...., wpisaną do Rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy w....., ... Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS ....., NIP: ....., REGON: ....., reprezentowaną przez:

.....
.....

uprawniony/ą/-ego/-ych do łącznej/samodzielnej reprezentacji, co stwierdzono w oparciu o treść informacji odpowiadającej odpisowi aktualnemu (w dacie zawarcia niniejszej Umowy) z Rejestru Przedsiębiorców [wygenerowaną i pobraną na podstawie art. 4 ust. 4aa ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 112 ze zm.)]

zwanym/ą dalszej części umowy **„Wykonawcą”***[LUB: w przypadku spółki cywilnej:]*

- Panią/Panem ....., PESEL: ....., prowadząca/-ym działalność gospodarczą pod firmą ....., ze stałym miejscem wykonywania działalności w ....., ul. ...., ... wpisaną/-ym do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej RP, NIP: ....., REGON: .....
- Panią/Panem ....., PESEL: ....., prowadząca/-ym działalność gospodarczą pod firmą ....., ze stałym miejscem wykonywania działalności w ....., ul. ...., ... wpisaną/-ym do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej RP, NIP: ....., REGON: .....

Remont drogi gminnej nr 360342K ul. Szeligówka w km 0+295,60 do km 1+045,20 w miejscowości Ratułów, Miasto i Gmina Czarny Dunajec

prowadzącymi działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej pod nazwą .....
posiadającej NIP:....., REGON: .....,
zwaną w dalszej części umowy „**Wykonawcą**”

[LUB: w przypadku wykonawców wspólnie ubiegających się o udzielenie zamówienia - konsorcjum:]

(w przypadku spółki prawa handlowego:)

1. .... z siedzibą w ....., ul. ...., wpisana do Rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy w....., ... Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS ....., kapitał zakładowy w wysokości ..... (dotyczy spółki z o.o. i spółki akcyjnej), opłacony w części/w całości (dotyczy spółki akcyjnej), posiadającą NIP: ..... REGON: .....,

reprezentowaną przez:

.....

uprawnioną/-ego/-ych do łącznej/samodzielnej reprezentacji, co stwierdzono w oparciu o treść informacji odpowiadającej odpisowi aktualnemu (w dacie zawarcia niniejszej Umowy) z Rejestru Przedsiębiorców [wygenerowaną i pobraną na podstawie art. 4 ust. 4aa ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 112 ze zm.)]

(w przypadku osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą:)

2. Panią/Panem ....., PESEL: ....., prowadzącą/y działalność gospodarczą pod firmą ....., ze stałym miejscem wykonywania działalności gospodarczej w ..... ul. .... - ....., wpisana/-ym do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej RP, NIP: ....., REGON: .....

działającymi jako **konsorcjum** ..... (pełna nazwa konsorcjum wraz z wymienieniem Lidera Konsorcjum), powołane w celu wspólnego ubiegania się o udzielenie zamówienia publicznego

- reprezentowanymi przez ..... - pełnomocnika konsorcjum, ustanowionego w oparciu o treść art. 58 ust. 2 ustawy z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. z 2022r. poz. 1710 ze zm.) i umocowanego do reprezentowania Ich w postępowaniu i zawarcia niniejszej umowy o udzielenie zamówienia publicznego [pełnomocnictwo nr ..... z dnia .....]]

zwanymi dalej w treści umowy „**Wykonawcą**”,

w wyniku postępowania o udzielenie zamówienia publicznego oznaczonego jako: **RB.271.19.2023**, przeprowadzonego w trybie podstawowym, pn.: „**Remont drogi gminnej nr 360342K ul. Szeligówka w km 0+295,60 do km 1+045,20 w miejscowości Ratułów, Miasto i Gmina Czarny Dunajec**” oraz zgodnie z przepisami **art. 275 ust. 1** ustawy z dnia 11 września 2019 roku - Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. z 2022r. poz. 1710 ze zm.), zawarta została umowa, zwana dalej: „umową” o następującej treści:

§ 1

Przedmiot umowy

1. Mocą niniejszej umowy Zamawiający zleca, a Wykonawca przyjmuje do wykonania zakres robót objęty dokumentacją techniczną (kosztorysową i rysunkową).
2. Zakres zamówienia obejmuje wykonanie remontu drogi gminnej nr 360342K ul. Szeligówka w km 0+295,60 do km 1+045,20 w miejscowości Ratułów, Miasto i Gmina Czarny Dunajec.
3. Zakres zamówienia obejmuje wykonanie w szczególności:
  - 1) Remont jezdni o nawierzchni bitumicznej wraz z remontem podbudowy jezdni i poboczy;
  - 2) Remont poboczy z kruszywą;
  - 3) Remont przepustów drogowych pod drogą gminną;
  - 4) Oznakowanie poziome, pionowe, urządzenia BRD
4. Szczegółowy zakres i opis przedmiotu zamówienia zawiera dokumentacja techniczna tj.:
  - a) Dokumentacja kosztorysowa
  - b) Dokumentacja techniczna (rysunkowa)
  - c) STWiOR
5. Zamówienie należy wykonać z materiałów zakupionych i dostarczonych na własny koszt przez Wykonawcę.

Remont drogi gminnej nr 360342K ul. Szeligówka w km 0+295,60 do km 1+045,20 w miejscowości Ratułów, Miasto i Gmina Czarny Dunajec

- a) Materiały budowlane mają być zgodne z wytycznymi Zamawiającego, dokumentacją techniczną oraz specyfikacją techniczną wykonania i odbioru robót;
  - b) Zakupione materiały muszą spełniać wymogi określone w art. 10 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2021 r. poz. 2351 ze zm.), w tym powinny posiadać odpowiednie certyfikaty i atesty dopuszczające do stosowania przy budowie przedmiotu niniejszej umowy.
6. Wykonawca zobowiązuje się wykonać Przedmiot Umowy opisany w **§ 1 ust. 1** niniejszej umowy w terminie określonym w **§ 4 ust. 2** niniejszej umowy, z zachowaniem staranności wynikającej z profesjonalnego (zawodowego) charakteru prowadzonej działalności, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, zasadami wiedzy technicznej oraz sztuki budowlanej, obowiązującymi przepisami i normami budowlanymi oraz zgodnie z ofertą stanowiącą **załącznik nr 1** do umowy.
7. Wykonawca zobowiązuje się wykonać Przedmiot Umowy opisany w **§ 1 ust. 1** niniejszej umowy na podstawie dokumentacji technicznej (kosztorysowej, rysunkowej, STWiOR) stanowiącej załączniki do niniejszej umowy.

§ 2**Zobowiązania Stron****1. Zamawiający zobowiązuje się do:**

- 1.1. Przekazania Wykonawcy posiadanej dokumentacji technicznej;
- 1.2. Wprowadzenia i protokolarnego przekazania Wykonawcy terenu budowy w terminie do 14 dni licząc od dnia podpisania umowy.
- 1.3. Zapewnienia na swój koszt nadzoru autorskiego i inwestorskiego;
- 1.4. Wskazanie miejsc poboru energii elektrycznej i wody;
- 1.5. Rozwiązywania problemów technicznych leżących po jego stronie
- 1.6. Odbioru wykonanych robót, w tym zanikających i podlegających zakryciu;
- 1.7. Odebrania przedmiotu Umowy po sprawdzeniu jego należytego wykonania;
- 1.8. Terminowej zapłaty wynagrodzenia za wykonane i odebrane prace.

2. Wykonawca zobowiązuje się do:

- 2.1. Protokolarnego Przejęcia terenu budowy od Zamawiającego;
- 2.2. Zabezpieczenia i wygradzenia terenu budowy;
- 2.3. Zabezpieczenia mienia używanego do wykonania robót (mienie Zamawiającego i Wykonawcy) przed kradzieżą i zniszczeniem oraz uszkodzeniem, przejmując odpowiedzialność za szkody powstałe w tym mieniu na skutek naruszenia przez Wykonawcę tego obowiązku;
- 2.4. Informowania w trzydniowym wyprzedzeniu właścicieli działek i posesji o rozpoczęciu robót ziemnych, także na drogach dojazdowych i posesjach oraz o ewentualnych utrudnieniach w ruchu.
- 2.5. Zapewnienia dozoru mienia na terenie robót na własny koszt;
- 2.6. Wykonania pełnego zakresu Przedmiotu umowy, który jest konieczny z punktu widzenia dokumentacji przetargowej, przepisów prawa, wiedzy technicznej i sztuki budowlanej - w tym zgodnie ze wskazaniami nadzoru inwestorskiego - dla uzyskania końcowego efektu określonego w przedmiocie zamówienia, a więc wykonać zadanie bez względu na występujące trudności i nieprzewidziane okoliczności, jakie mogą wystąpić w trakcie realizacji zamówienia. Wykonawca ponosi odpowiedzialność za wykonanie Przedmiotu Umowy z należyłą starannością właściwą dla zawodowego charakteru prowadzonej przez Wykonawcę działalności;
- 2.7. Realizacji oraz koordynacji wszystkich robót i dostaw związanych z wykonaniem przedmiotu umowy;
- 2.8. Wykonania robót budowlanych z wykorzystaniem materiałów własnych i własnym sprzętem. Za wszelkie uszkodzenia towaru lub pogorszenia ich jakości wynikłe w trakcie transportu, rozładunku czy robót odpowiada Wykonawca;
- 2.9. Wykonania przedmiotu umowy z materiałów odpowiadających wymaganiom określonym w *art. 10 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. 2021, poz. 2351 ze zm.)*. Wykonawca zobowiązany jest do okazania, na każde żądanie Zamawiającego lub Inspektora nadzoru inwestorskiego, certyfikatów zgodności z polską normą lub aprobatą techniczną każdego używanego na budowie wyrobu oraz urządzenia do zainstalowania/zamontowania;
- 2.10. Dostarczania niezbędnych dokumentów potwierdzających parametry techniczne oraz wymagane normy stosowanych materiałów i urządzeń w tym np. wyników oraz protokołów badań, sprawdzeń i prób dotyczących realizowanego przedmiotu niniejszej Umowy;
- 2.11. Zorganizowania na własny koszt zaplecza technicznego budowy, montażu podliczników poboru wody i energii elektrycznej oraz ponoszenia kosztów użytkowania tych mediów w trakcie realizacji inwestycji;
- 2.12. Oznaczenia i należytego zabezpieczenia terenu budowy.
- 2.13. Ponoszenia pełnej odpowiedzialności za szkody oraz następstwa nieszczęśliwych wypadków pracowników i osób trzecich, powstałe w związku z prowadzonymi robotami, w tym także ruchem pojazdów;

Remont drogi gminnej nr 360342K ul. Szeligówka w km 0+295,60 do km 1+045,20 w miejscowości Ratułów, Miasto i Gmina Czarny Dunajec

- 2.14.** W przypadku robót zanikowych lub podlegających zakryciu - zgłaszania Inspektorowi Nadzoru tychże prac do odbioru przed zasypaniem;
- 2.15.** Uporządkowania terenu budowy po zakończeniu robót, zaplecza budowy i urządzeń, jak również terenów sąsiadujących zajętych lub użytkowanych przez Wykonawcę w tym dokonania na własny koszt renowacji zniszczonych lub uszkodzonych w wyniku prowadzonych prac obiektów, fragmentów terenu, dróg, nawierzchni lub instalacji;
- 2.16.** Dbania o porządek na terenie robót oraz utrzymywanie terenu robót w należytym stanie i porządku oraz w stanie wolnym od przeszkód komunikacyjnych;
- 2.17.** Informowania Zamawiającego (Inspektora nadzoru inwestorskiego) o problemach technicznych lub okolicznościach, które mogą wpłynąć na jakość robót lub termin zakończenia robót;
- 2.18.** Zawiadamiania Zamawiającego o konieczności wykonania robót budowlanych nieobjętych dokumentacją techniczną.
- 2.19.** Opracowania planu BIOZ;
- 2.20.** Zapewnienia na własny koszt transportu odpadów do miejsc ich wykorzystania lub utylizacji, łącznie z kosztami utylizacji [Wykonawca przyjmuje na siebie obowiązki wytwórcy odpadów, stosownie do treści art. 3 ust. 1 pkt 32 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2022 r. poz. 699 ze zm.)];
- 2.21.** Jako podmiot wytwarzający odpady – do przestrzegania przepisów prawnych wynikających z następujących ustaw:
- ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2021 r. poz. 1973 ze zm.),
  - ustawy z dnia 14 grudnia 2012r. o odpadach (Dz. U. 2022 r. poz. 699 ze zm.).
- Powołane przepisy prawne wykonawca zobowiązuje się stosować z uwzględnieniem ewentualnych zmian stanu prawnego w tym zakresie oraz przepisów wykonawczych, wydanych do tychże ustaw;
- 2.22.** Ponoszenia pełnej odpowiedzialności za stan i przestrzeganie przepisów bhp, ochronę p.poż i dozór mienia na terenie robót, jak i za wszelkie szkody powstałe w trakcie trwania robót na terenie przejętym od Zamawiającego lub mających związek z prowadzonymi robotami;
- 2.23.** Terminowego wykonania i przekazania do eksploatacji przedmiotu umowy oraz oświadczenia, że roboty ukończone przez niego są całkowicie zgodne z umową i odpowiadają potrzebom, dla których są przewidziane według umowy;
- 2.24.** Ponoszenia pełnej odpowiedzialności za stosowanie i bezpieczeństwo wszelkich działań prowadzonych na terenie robót i poza nim, a związanych z wykonaniem przedmiotu umowy;
- 2.25.** Zabezpieczenia instalacji, urządzeń i obiektów na terenie robót i w jej bezpośrednim otoczeniu przed ich zniszczeniem lub uszkodzeniem w trakcie wykonywania robót;
- 2.26.** Kompletowania w trakcie realizacji robót wszelkiej dokumentacji, zgodnie z przepisami Prawa budowlanego oraz przygotowanie do odbioru końcowego kompletu protokołów niezbędnych przy odbiorze;
- 2.27.** Usunięcia wszelkich wad i usterek stwierdzonych przez nadzór inwestorski w trakcie trwania robót w terminie nie dłuższym niż termin technicznie uzasadniony i konieczny do ich usunięcia;
- 2.28.** Ponoszenia wyłącznej odpowiedzialności za wszelkie szkody będące następstwem nie wykonania lub nienależytego wykonania przedmiotu umowy, które to szkody Wykonawca zobowiązuje się pokryć w pełnej wysokości.
- 2.29.** Bieżącego informowania Zamawiającego o postępie wykonywania robót, zwłaszcza o wszelkich zagrożeniach związanych z wykonywaniem Umowy, w tym także o okolicznościach leżących po stronie Zamawiającego, które mogą mieć wpływ na jakość, termin bądź zakres prac. Informacje te powinny być niezwłocznie (w dniu powzięcia informacji) przekazywane Zamawiającemu w formie pisemnej wraz z propozycjami działań zaradczych. Nieprzekazanie takich informacji w wypadku, gdy Wykonawca o takich zagrożeniach wie lub przy uwzględnieniu wymaganej Umową staranności powinien wiedzieć, powoduje, że wszelkie koszty i dodatkowe czynności związane ze skutkami danego zdarzenia obciążają Wykonawcę. Ponadto Wykonawca jest zobowiązany do informowania w formie pisemnej o przebiegu realizacji Umowy na każde pisemne żądanie Zamawiającego;
- 2.30.** Informowania Zamawiającego o każdym zamiarze dokonania zmian formy prawnej prowadzonej działalności,
- 2.31.** Zatrudnienia na podstawie stosunku pracy w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 2020r. poz. 1320 z późn. zm.) zwanej dalej „umowę o pracę” przez Wykonawcę lub Podwykonawcę osób wykonujących wskazane w §1 niniejszej umowy czynności w trakcie realizacji przedmiotu umowy;
- 2.32.** Uczestniczenia w trakcie realizacji zadania w spotkaniach koordynacyjnych. Spotkania są przewidziane na terenie budowy (w zależności od potrzeb - na wezwanie Zamawiającego). Zobowiązuje się do uczestniczenia w naradach koordynacyjnych Kierownika budowy, na danym etapie zaawansowania budowy;

Remont drogi gminnej nr 360342K ul. Szeligówka w km 0+295,60 do km 1+045,20 w miejscowości Ratułów, Miasto i Gmina Czarny Dunajec

- 2.33.** Wyliczenie obowiązków Wykonawcy §2 ust. 2 pkt. 2.1-2.32 niniejszej umowy nie ma charakteru zupełnego, nie wyczerpuje zakresu zobowiązań Wykonawcy wynikającego z Umowy i nie może stanowić podstawy do odmowy wykonania przez Wykonawcę czynności nie wymienionych wprost w Umowie, a niezbędnych do należytego wykonania przedmiotu umowy;
- 3.** Z chwilą protokolarnego przejęcia przez Wykonawcę terenu budowy od Zamawiającego powstają skutki określone w art. 652 k.c. oraz od tej chwili Wykonawca ponosi odpowiedzialność za:
- 3.1.** Następstwa nieszczęśliwych wypadków personelu i/lub osób trzecich przebywających w rejonie prowadzonych robót;
  - 3.2.** szkody wyrządzone pracownikom i osobom trzecim;
  - 3.3.** wszelkie szkody w mieniu, w tym wynikające ze zniszczenia obiektów, materiałów, sprzętu lub innego mienia ruchomego znajdującego się na terenie budowy i/lub w jego bezpośredniej okolicy.

§ 3**Podwykonawcy****1. Podwykonawstwo – zasady ogólne:**

- 1.1.** Wykonawca zgodnie z oświadczeniem zawartym w ofercie – wykona zamówienie:
  - 1)** bez udziału podwykonawców;
  - 2)** przy udziale następujących podwykonawców, zawierając z nimi stosowne umowy w formie pisemnej, pod rygorem nieważności: (którym powierza następujący zakres robót)
    - a)** ..... zakres powierzonych prac .....
    - b)** ..... zakres powierzonych prac .....*(w zależności od deklaracji Wykonawcy w ofercie, zostanie wykreślony pkt 1) lub 2))*
- 1.2.** Powierzenie Podwykonawcom określonym w **ust. 1.1 pkt 2)** realizacji robót nie zmienia treści zobowiązań Wykonawcy wobec Zamawiającego za wykonanie tej części robót. Wykonawca jest odpowiedzialny za działania, zaniechania, uchybienia i zaniedbania każdego Podwykonawcy i dalszego Podwykonawcy, ich przedstawicieli lub pracowników tak, jakby były one działaniami, zaniechaniami, uchybieniami lub zaniedbaniami samego Wykonawcy.
- 1.3.** Wykonawca jest zobowiązany do terminowego regulowania wszelkich zobowiązań wobec Podwykonawców, z którymi współpracuje w związku z realizacją niniejszej umowy.
- 1.4.** Wykonawca zobowiązany jest do koordynacji prac realizowanych przez Podwykonawców/ dalszych Podwykonawców.
- 1.5.** Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca zamierzający zawrzeć umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, jest obowiązany w trakcie realizacji umowy, do przedłożenia Zamawiającemu w terminie do **7 dni**, przed wprowadzeniem na budowę Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy, projektu tej umowy, przy czym Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca zobowiązany jest dołączyć do projektu umowy zgodę Wykonawcy na zawarcie umowy o Podwykonawstwo o treści zgodnej z projektem umowy.
- 1.6.** Każdy projekt umowy lub umowa o podwykonawstwo powinien zawierać co najmniej:
  - 1)** szczegółowy zakres robót przewidzianych do wykonania;
  - 2)** wysokość wynagrodzenia należną Podwykonawcy, która nie może być wyższa od wynagrodzenia określonego w Kosztorysie ofertowym - za tą część zamówienia;
  - 3)** termin zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy, który nie może być dłuższy niż **30 dni**, licząc od daty doręczenia Wykonawcy, Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy prawidłowo wystawionej faktury lub rachunku, potwierdzających wykonanie zleconej Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy dostawy/ usługi/roboty budowlanej;
  - 4)** termin wykonania zleconej Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy dostawy/ usługi/roboty budowlanej;
  - 5)** możliwość wypowiedzenia umowy w przypadku, gdy Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca nie dochowa terminu, o którym mowa w **ppkt 4)**;
  - 6)** oświadczenie, że Podwykonawca zapoznał się z treścią umowy zawartej między Zamawiającym a Wykonawcą.
- 1.7.** W przypadku, gdy projekt umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane:
  - 1)** nie spełnia wymagań określonych w specyfikacji warunków zamówienia, w szczególności nie spełnia ona wymagań określonych w **ust 1.6**,
  - 2)** gdy przewiduje termin zapłaty wynagrodzenia dłuższy niż **30 dni** od dnia doręczenia wykonawcy, podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy faktury lub rachunku, potwierdzających wykonanie zleconej podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy dostawy/usługi/roboty budowlanej,
  - 3)** zawiera postanowienia kształtujące prawa i obowiązki Podwykonawcy, w zakresie kar umownych oraz postanowień dotyczących wypłaty wynagrodzenia, w sposób mniej korzystny niż prawa i obowiązki Wykonawcy, ukształtowane postanowieniami niniejszej Umowy,

Remont drogi gminnej nr 360342K ul. Szeligówka w km 0+295,60 do km 1+045,20 w miejscowości Ratułów, Miasto i Gmina Czarny Dunajec

- Zamawiający zgłosi w terminie do **7 dni**, licząc od daty otrzymania projektu umowy o podwykonawstwo, w formie pisemnej zastrzeżenia. Niezgłoszenie w formie pisemnej zastrzeżeń do projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane do upływu terminu wskazanego w zdaniu pierwszym uważa się za akceptację przez Zamawiającego tego projektu
- 1.8.** Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca zobowiązany jest do przedłożenia Zamawiającemu poświadczoną za zgodność z oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane w terminie nieprzekraczającym **7 dni**, licząc od daty jej zawarcia [art. 464 ust 5 Ustawy Pzp].
- 1.9.** W przypadku, gdy umowa której przedmiotem są roboty budowlane, o której mowa w **ust. 1.8** nie spełni wymagań określonych przez Zamawiającego w **ust. 1.7**, Zamawiający zgłosi w terminie wskazanym w **ust. 1.7** w formie pisemnej sprzeciw do umowy. Brak zgłoszenia sprzeciwu w formie pisemnej w terminie, o którym mowa w zdaniu pierwszym, uważa się za akceptację przez Zamawiającego umowy.
- 1.10.** Wykonawca, podwykonawca lub dalszy podwykonawca przedkłada zamawiającemu poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię zawartej umowy o podwykonawstwo, **której przedmiotem są dostawy lub usługi**, w terminie **7 dni** od dnia jej zawarcia, z wyłączeniem umów o podwykonawstwo o wartości mniejszej niż 0,5% wartości umowy oraz umów o podwykonawstwo, których przedmiot został wskazany przez zamawiającego w dokumentach zamówienia. Wyłączenie, o którym mowa w zdaniu wcześniejszym, nie dotyczy umów o podwykonawstwo o wartości większej niż 50.000 złotych.
- 1.11.** W przypadku, gdy w umowie, o której mowa w **ust. 1.10** termin zapłaty wynagrodzenia będzie dłuższy niż określony w **ust. 1.6 pkt 3**, Zamawiający poinformuje o tym Wykonawcę w terminie **5 dni**, licząc od daty otrzymania umowy i wezwie Wykonawcę do dokonania zmiany tej umowy. Brak zmiany umowy w terminie **5 dni**, licząc od daty przesłania wezwania będzie skutkowało naliczeniem kary, o której mowa w **§10 ust. 1 pkt 11** niniejszej umowy.
- 1.12.** Zapisy **ust. 1.5-1.11** stosuje się odpowiednio do zmian umowy o podwykonawstwo.
- 1.13.** Przedkładający może sam poświadczyc kopię umów, o których mowa w **ust. 1.8 i ust. 1.10**.
- 1.14.** Zamawiający w trakcie obowiązywania umowy, dopuszcza zmianę Podwykonawcy wskazanego w **ust. 1.1** lub wprowadzenie nowego Podwykonawcy dla zakresu innego niż w wskazany w **ust. 1.1**.
- 1.15.** Jeżeli zmiana albo rezygnacja z Podwykonawcy dotyczy podmiotu, na którego zasoby Wykonawca powoływał się, na zasadach określonych w *art. 118 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych* w celu wykazania spełnienia warunków udziału w postępowaniu, Wykonawca jest zobowiązany wykazać Zamawiającemu, że proponowany inny podwykonawca lub Wykonawca samodzielnie, spełnia je w stopniu nie mniejszym, niż podwykonawca, na którego zasoby Wykonawca powoływał się w trakcie postępowania o udzielenie zamówienia. [art. 462 ust. 7 Ustawy Pzp]
- 1.16.** W sytuacji, o której mowa w **ust. 1.15** Wykonawca zobowiązany jest wraz z projektem umowy o podwykonawstwo/kopią umowy o podwykonawstwo przedstawić dokumenty dotyczące Podwykonawcy:
- 1)** aktualny odpis z właściwego rejestru, jeżeli odrębne przepisy wymagają wpisu do rejestru;
  - 2)** oświadczenie o braku podstaw do wykluczenia;
  - 3)** dokument potwierdzający, że Podwykonawca spełnia wymagane przez Zamawiającego warunki udziału w postępowaniu o udzielenie niniejszego zamówienia.
- 1.17.** W przypadku, gdy Wykonawca zatrudni Podwykonawców, zobowiązany jest dołączyć do wystawionej faktury końcowej wszystkie dowody potwierdzające dokonanie zapłaty wymagalnego wynagrodzenia przysługującego Podwykonawcom za zrealizowane przez nich części przedmiotu umowy wraz ze wskazaniem kwot tego wynagrodzenia oraz zakresu za jaki się ono należy. W przypadku braku przedstawienia przez Wykonawcę dowodu zapłaty, Zamawiający wstrzyma wypłatę należnego wynagrodzenia Wykonawcy w części równej sumie kwot wynikających z nieprzedstawionych dowodów zapłaty, do czasu dostarczenia przez Wykonawcę wymaganych dokumentów.
- 1.18.** Zapis **ust. 1.17** stosuje się odpowiednio do dalszych Podwykonawców.
- 1.19.** Zamawiający dokona bezpośredniej zapłaty wymagalnego wynagrodzenia przysługującego Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy, który zawarł zaakceptowaną przez Zamawiającego umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane lub który zawarł przedłożoną Zamawiającemu umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi, w przypadku uchylenia się od obowiązku zapłaty odpowiednio przez Wykonawcę, podwykonawcę lub dalszego podwykonawcę, na zasadach szczegółowo określonych w poniższych ustępach.
- 1.20.** Wynagrodzenie, o którym mowa w **ust. 1.19** dotyczy wyłącznie należności, które powstały po zaakceptowaniu przez Zamawiającego umów o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty

Remont drogi gminnej nr 360342K ul. Szeligówka w km 0+295,60 do km 1+045,20 w miejscowości Ratułów, Miasto i Gmina Czarny Dunajec

- budowlane lub po przedłożeniu Zamawiającemu poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi. [art. 465 ust. 2 Ustawy Pzp]
- 1.21.** Wprowadzenie przez Wykonawcę, Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę nowego Podwykonawcy bez akceptacji przez Zamawiającego umów, o których mowa w **ust. 1.8 i ust. 1.10** zwalnia Zamawiającego z dochodzenia przez Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę jakichkolwiek roszczeń względem Zamawiającego.
- 1.22.** Bezpośrednia zapłata obejmuje wyłącznie należne wynagrodzenie, bez odsetek należnych Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy i zostanie dokonana w terminie **30 dni**, licząc od daty otrzymania przez Zamawiającego prawidłowo wystawionej faktury z zastrzeżeniem **ust. 1.19-1.21 i ust. 1.23 i ust. 1.24.** [art. 465 ust. 3 Ustawy Pzp]
- 1.23.** Przed dokonaniem zapłaty, o której mowa w **ust. 1.22**, Zamawiający wezwie Wykonawcę do zgłoszenia na piśmie uwag dotyczących zasadności dokonania przez Zamawiającego bezpośredniej zapłaty dla Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy. Wykonawca będzie uprawniony zgłosić uwagi Zamawiającemu w terminie **7 dni**, licząc od daty otrzymania wezwania. [art. 465 ust. 4 Ustawy Pzp]
- 1.24.** W przypadku zgłoszenia uwag w terminie wskazanym w **ust. 1.23**, Zamawiający będzie uprawniony do: [art. 465 ust. 5 Ustawy Pzp]
- 1)** odmowy dokonania bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy jeżeli Wykonawca wykaże niezasadność zapłaty, albo,
  - 2)** złożenia do depozytu sądowego kwoty potrzebnej na pokrycie wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy w przypadku zaistnienia zasadniczej wątpliwości Zamawiającego co do wysokości należnej zapłaty lub podmiotu, któremu płatność się należy, albo,
  - 3)** dokonania bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia, w przypadku wykazania przez Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę zasadności zapłaty.
- 1.25.** W przypadku dokonania bezpośredniej zapłaty podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, o których mowa w **ust. 1.19**, Zamawiający potrąca kwotę wypłaconego wynagrodzenia z wynagrodzenia należnego wykonawcy. [art. 465 ust. 6 Ustawy Pzp]
- 1.26.** Maksymalna suma wynagrodzeń przysługująca podwykonawcom i dalszym podwykonawcom nie może przekroczyć kwoty wynagrodzenia przysługującego Wykonawcy za realizację przedmiotu umowy, określonego w **§5 ust. 1** niniejszej umowy.
- 1.27.** Zamawiający żąda aby przed przystąpieniem do wykonania zamówienia Wykonawca, o ile są już znane, podał nazwy albo imiona i nazwiska oraz dane kontaktowe podwykonawców i osób do kontaktu z nimi, zaangażowanych do realizacji robót. Wykonawca zawiadomi Zamawiającego o wszelkich zmianach danych, o których mowa w zdaniu pierwszym w trakcie realizacji zamówienia, a także przekaze informacje na temat nowych podwykonawców, którym w późniejszym okresie zamierza powierzyć realizację robót.
- 1.28.** Korzystając ze świadczeń Podwykonawcy, Wykonawca nałoży na Podwykonawcę obowiązek przestrzegania wszelkich zasad, reguł i zobowiązań określonych w umowie, w tym zobowiązania do zachowania poufności, w zakresie w jakim odnosić się one będą do zakresu prac danego Wykonawcy, pozostając jednocześnie gwarantem ich wykonania oraz przestrzegania przez Podwykonawcę.

§ 4**Termin wykonania zamówienia**

- 1.** Wykonanie zobowiązań niniejszej umowy rozpoczyna się z dniem jej zawarcia.
- 2.** Ostateczny termin wykonania całego przedmiotu umowy: do dnia **31/10/2023 r.**
- 3.** Strony zobowiązują się do przekazania placu budowy w terminie do 14 dni (*kalendaryzowych*) od dnia zawarcia umowy.

§ 5**Wynagrodzenie i zapłata wynagrodzenia**

- 1.** Zgodnie z przeprowadzonym postępowaniem o udzielenie zamówienia i złożoną ofertą, Wykonawcy przysługuje wynagrodzenie **kosztorysowe** za **wykonanie remontu drogi gminnej nr 360342K ul. Szeligówka w km 0+295,60 do km 1+045,20 w miejscowości Ratułów, Miasto i Gmina Czarny Dunajec** w następującej wysokości:

Cena netto: ..... złotych

(słownie: .....)

Cena brutto: ..... złotych

(słownie: .....)

Podatek VAT (wg obowiązującej ustawowo stawki) .....%, tj. .... złotych

Remont drogi gminnej nr 360342K ul. Szeligówka w km 0+295,60 do km 1+045,20 w miejscowości Ratułów, Miasto i Gmina Czarny Dunajec

- Szczegółowe informacje na temat wysokości wynagrodzenie, zawiera kosztorys ofertowy stanowiący **załącznik nr 2** do niniejszej umowy.
2. Wynagrodzenie podane jest w formie **wynagrodzenia kosztorysowego**, którego definicję określa *art. 632 Kodeksu cywilnego* i który obejmuje wszystkie nakłady Wykonawcy, a w tym materiały i prace, które są niezbędne do wykonania kompletnego przedmiotu umowy, bez konieczności ponoszenia przez Zamawiającego jakichkolwiek dodatkowych kosztów.
  3. Wynagrodzenie kosztorysowe o którym mowa w **§5 ust. 2** niniejszej umowy, obejmuje wszystkie koszty związane z realizacją przedmiotu umowy w tym ryzyko Wykonawcy z tytułu oszacowania wszelkich kosztów związanych z realizacją przedmiotu umowy, a także oddziaływania innych czynników mających lub mogących mieć wpływ na koszty.
  4. W razie zmiany podstawy podatku VAT, zostanie on doliczony zgodnie z przepisami obowiązującymi w momencie wystawienia faktury.
  5. Koszty wykonania zasilania i zużycia wody oraz energii elektrycznej wraz z kosztami mierników i liczników ponosi Wykonawca.
  6. Niedośzacowanie, pominięcie oraz brak rozpoznania zakresu przedmiotu umowy nie może być podstawą do żądania zmiany wynagrodzenia kosztorysowego określonego w **§5 ust. 1** niniejszej umowy.
  7. W przypadku gdy zakres wykonanych robót będzie inny niż zakres robót określony przez Zamawiającego w dokumentacji technicznej (kosztorysowej), Wykonawca po zakończeniu robót sporządzi kosztorys powykonawczy który będzie stanowił podstawę odbioru końcowego oraz wypłaty całkowitego wynagrodzenia.
  8. **Zadanie realizowane jest ze środków pochodzących z dofinansowania przyznanego w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg.**

§ 6**Rozliczenia finansowe**

1. Rozliczenie pomiędzy Stronami za wykonane roboty, następować będzie sukcesywnie, na podstawie faktur wystawionych przez Wykonawcę.
2. Dopuszcza się fakturowanie cząstkowe przy czym procentowa wartość ostatniej części wynagrodzenia nie może wynosić więcej niż **50%** wynagrodzenia należnego wykonawcy.
3. Płatności będą dokonywane przelewem na wskazany na fakturze przez Wykonawcę rachunek bankowy, w terminie do **30 dni** od daty otrzymania przez Zamawiającego prawidłowo wystawionej faktury wraz z zatwierdzonym protokołem odbioru robót. Za dzień zapłaty uznaje się datę obciążenia rachunku bankowego Zamawiającego.
  - do każdej wystawionej faktury VAT winien być załączony protokół rzeczowo-finansowy odbioru wykonanego zakresu robót, zatwierdzony/podpisany przez Inspektora/ów nadzoru inwestorskiego działającego/ych w imieniu Zamawiającego;
  - jeżeli Wykonawca zatrudnia Podwykonawców, ustalone wynagrodzenie przysługujące Wykonawcy, Zamawiający będzie realizował po przedstawieniu przez Wykonawcę dowodów potwierdzających zapłatę wymagalnego wynagrodzenia Podwykonawcom lub dalszym Podwykonawcom lub po złożeniu pisemnego oświadczenia, że przy realizacji zamówienia, będącego przedmiotem niniejszej umowy, nie zawierał żadnych umów z Podwykonawcami.
Niniejszy wymóg dotyczy drugiej i następnych części należnego wynagrodzenia za odebrane roboty budowlane.
W przypadku braku przedstawienia przez Wykonawcę dowodu zapłaty, Zamawiający wstrzyma wypłatę należnego wynagrodzenia Wykonawcy w części równej sumie kwot wynikających z nieprzedstawionych dowodów zapłaty do czasu dostarczenia przez Wykonawcę wymaganego dokumentu.
4. Protokół końcowego odbioru robót sporządzony zostanie pomiędzy Stronami, w obecności osób wskazanych w **§7 ust. 5 Umowy**.
5. Wartość wykonanych robót będzie określana na podstawie protokołów odbiorów częściowych.
6. **Faktury mają być wystawiane przez Wykonawcę na:**
Miasto i Gmina Czarny Dunajec, ul. Józefa Piłsudskiego 2, 34-470 Czarny Dunajec,
NIP: 735-28-43-273, REGON: 491892162
i doręczona na adres:
Urząd Miasta i Gminy Czarny Dunajec, ul. Józefa Piłsudskiego 2, 34-470 Czarny Dunajec.
7. Zamawiający umożliwia Wykonawcy zgodnie z zasadami określonymi w *ustawie z dnia 9 listopada 2018r. o elektronicznym fakturowaniu w zamówieniach publicznych, koncesjach na roboty budowlane lub usługi oraz partnerstwie publiczno-prywatny*, przesłanie ustrukturyzowanych faktur elektronicznych oraz innych ustrukturyzowanych dokumentów elektronicznych.
Platforma Elektronicznego Fakturowania stosowana przez Zamawiającego:
PLATFORMA ELEKTRONICZNEGO FAKTUROWANIA (PEF)

Remont drogi gminnej nr 360342K ul. Szeligówka w km 0+295,60 do km 1+045,20 w miejscowości Ratułów, Miasto i Gmina Czarny Dunajec

Adres strony internetowej platformy: www.efaktura.gov.pl

8. Zapłata wynagrodzenia nastąpi z zastosowaniem mechanizmu podzielonej płatności (MPP, inaczej Split payment). Wykonawca zobowiązany jest zamieścić na fakturze adnotację „mechanizm podzielonej płatności”.
9. Zapłata faktury końcowej nastąpi po dokonaniu odbioru końcowego całości przedmiotu umowy, zgodnie z zasadami określonymi w §7 niniejszej umowy.
10. Za nieterminowe płatności faktur przez Zamawiającego, Wykonawca ma prawo naliczyć odsetki ustawowe.
11. Bez pisemnej zgody Zamawiającego, Wykonawca nie ma prawa cesji ani przelewu wierzytelności wynikających z niniejszej umowy na osobę trzecią (*art. 509 Kodeksu cywilnego*).

§ 7**Warunki odbioru**

1. Strony zgodnie postanawiają, że będą stosowane następujące rodzaje odbiorów robót:
  - 1) **Odbiory częściowe** polegające na sprawdzeniu ilości i jakości wykonanych robót z procentowym określeniem zaawansowania robót w stosunku do Tabeli Elementów Rozliczeniowych. Procentowa wartość ostatniej części wynagrodzenia nie może wynosić więcej niż **50%** wynagrodzenia należnego wykonawcy.
    - a) Strony ustalają, że odbiorom częściowym podlegać będą zrealizowane elementy scalone robót i/lub ich części składowe,
    - b) Wykonawca zgłasza osobom, o których mowa w §9 ust. 1 niniejszej umowy gotowość do odbioru elementu scalonego robót i/lub jego części składowej, potwierdzony pisemnie na adres Zamawiającego (dopuszcza się drogą faksową lub e-mail),
    - c) z czynności odbiorów częściowych elementów scalonych robót i/lub ich części składowych Strony sporządzają protokoły odbiorów częściowych, w przypadku stwierdzenia podczas odbioru częściowego wad robót objętych danym odbiorem, odpowiednie zastosowanie znajdują postanowienia §7 ust. 10 – ust. 12 Umowy. Protokół odbioru częściowego powinien zawierać elementy wskazane w §7 ust. 13 Umowy.
    - d) odbiory częściowe będą przeprowadzane w terminie do 14 dni od dnia dokonania zgłoszenia, o którym mowa w lit. b) powyżej
  - 2) **Odbiory robót zanikających i ulegających zakryciu**,
    - a) Wykonawca jest zobowiązany umożliwić osobom, o których mowa w §9 ust. 1 niniejszej umowy sprawdzenie każdej roboty zanikającej lub ulegającej zakryciu oraz wykonanych prób i badań,
    - b) roboty ulegające zakryciu podlegają odbiorowi niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu dwóch dni roboczych, licząc od daty ich zgłoszenia i skutecznego powiadomienia osób, o których mowa w §9 ust. 1 niniejszej umowy,
    - c) jeżeli osoby, o których mowa w §9 ust. 1 niniejszej umowy, uznają odbiór robót zanikających lub ulegających zakryciu za zbędny, zobowiązane są powiadomić o tym Wykonawcę,
    - d) w przypadku nie powiadomienia osób, o których mowa w §9 ust. 1 niniejszej umowy o gotowości do odbioru robót zanikających lub ulegających zakryciu, Wykonawca na żądanie Zamawiającego jest zobowiązany na własny koszt i ryzyko odkryć lub wykonać otwory niezbędne dla zbadania robót, a następnie na własny koszt i ryzyko przywrócić stan poprzedni,
    - e) osoby, o których mowa w §9 ust. 1 niniejszej umowy, dokonują odbioru robót zanikających i ulegających zakryciu.
  - 3) **Odbiór końcowy**, który stanowi podstawę do wystawienia faktury końcowej.
  - 4) **Odbiór pogwarancyjny**, przed upływem okresu gwarancyjnego dla wykonanych robót lub w terminie określonym w §12 ust. 8 Umowy.
2. Wykonawca przekaze Zamawiającemu do **odbioru końcowego** przedmiot zamówienia wykonany w całości zgodnie z obowiązującymi przepisami techniczno-budowlanymi, normami i wytycznymi, w stanie kompletnym z punktu widzenia celu, któremu ma służyć. Jeżeli całość robót zostanie zakończona i przejdzie zadawalająco wszystkie badania, Wykonawca zgłosi gotowość dokonania odbioru końcowego wykonanych robót w formie pisemnego oświadczenia złożonego do siedziby Zamawiającego, najpóźniej w dniu określonym w §4 ust. 2 niniejszej umowy. Wykonawca, zgłaszając gotowość do dokonania odbioru końcowego winien uwzględnić przewidziany w ust. 3 poniżej, termin przewidziany dla Zamawiającego do dokonania odbioru końcowego przedmiotu umowy. W przypadku gdy wskutek zgłoszenia gotowości odbiorowej i z poszanowaniem postanowień ust. 3 poniżej, termin odbioru końcowego zostanie wyznaczony po upływie terminu przewidzianego w postanowieniach §4 ust. 2 Umowy na wykonanie całości przedmiotu umowy, Wykonawca jest odpowiedzialny względem Zamawiającego za niedochowanie terminu realizacji przedmiotu umowy.
3. Zamawiający zobowiązuje się najpóźniej w ciągu **14 dni** kalendarzowych od daty otrzymania zawiadomienia o zakończeniu robót, przystąpić do czynności odbioru robót.

Remont drogi gminnej nr 360342K ul. Szeligówka w km 0+295,60 do km 1+045,20 w miejscowości Ratułów, Miasto i Gmina Czarny Dunajec

4. Odbioru końcowego robót wykonanych dokonuje Komisja powołana przez Zamawiającego, przy udziale osób, o których mowa w **§8 ust. 1** oraz innego przedstawiciela Wykonawcy upoważnionego do składania oświadczeń woli w imieniu Wykonawcy i **§9 ust. 1** niniejszej umowy oraz innych przedstawicieli Zamawiającego powołanych odrębną decyzją;
5. Wykonawca jest zobowiązany do przedłożenia Zamawiającemu oświadczenia o wykonaniu robót zgodnie z dokumentacją techniczną i sztuką budowlaną.
6. W celu dokonania odbioru końcowego Wykonawca przedstawia Zamawiającemu komplet dokumentów pozwalających na ocenę prawidłowego wykonania przedmiotu odbioru t.j:
  - niezbędne dokumenty powykonawcze (w przypadku gdy zakres wykonanych robót, różni się od zakresu robót określonego w dokumentacji technicznej);
  - końcowe rozliczenie finansowe inwestycji;
  - certyfikaty atesty oraz świadectwa zgodności użytych materiałów, karty urządzeń itp;
  - oświadczenie Kierownika budowy o zakończeniu robót;
  - oświadczenia właścicieli działek o uporządkowaniu terenu;
7. Dopuszcza się **odbioru częściowe** zgodnie z warunkami płatności inwestycji określonymi w **§6** niniejszej umowy.
8. O terminie odbioru Wykonawca ma obowiązek poinformowania Podwykonawców, przy udziale których wykonał przedmiot Umowy.
9. Jeżeli w toku czynności **odbioru końcowego** zostanie stwierdzone, że roboty budowlane będące jego przedmiotem zostały wykonane należycie oraz Wykonawca przedłożył kompletne dokumenty, o których mowa w **§7 ust. 6 Umowy**, Strony sporządzają protokół odbioru końcowego przedmiotu Umowy.
10. W przypadku stwierdzenia w toku odbioru nieistotnych wad przedmiotu Umowy, Zamawiający dokona odbioru końcowego przedmiotu Umowy i jednocześnie Strony uzgodnią w treści protokołu termin i sposób usunięcia wad. W przypadku nieosiągnięcia pomiędzy Stronami porozumienia co do terminu na usunięcie wad nieistotnych, decyduje termin wskazany w treści protokołu przez Zamawiającego. Jeżeli Wykonawca nie usunie wad nieistotnych w terminie lub w sposób ustalony w Protokole odbioru końcowego, Zamawiający, bez konieczności wyznaczania jakiegokolwiek dodatkowego terminu Wykonawcy na usunięcie wad, jest uprawniony do zlecenia usunięcia wad podmiotowi trzeciemu na koszt i ryzyko Wykonawcy, bez konieczności uzyskiwania upoważnienia do dokonania tych czynności od właściwego sądu (art. 480 §1 k.c. nie stosuje się).
11. Jeżeli w toku czynności odbioru końcowego robót budowlanych zostanie stwierdzone, że przedmiot umowy nie osiągnął gotowości do odbioru z powodu wystąpienia wad istotnych (limitujących możliwość dokonania odbioru końcowego przedmiotu umowy przez Wykonawcę) lub nie zostanie złożona kompletna dokumentacja, o której mowa w **§7 ust. 6** niniejszej umowy to Zamawiający przerwie czynności dokonania odbioru z winy Wykonawcy i:
  - a) wyznaczy termin, do usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości (tj. termin na usunięcie wad istotnych lub na dostarczenie brakujących dokumentów, o których mowa w **§7 ust. 6**) . Fakt usunięcia nieprawidłowości zostanie potwierdzony protokolarnie przez przedstawicieli Stron, o których mowa w **§8 ust. 1 i §9 ust. 1** niniejszej umowy;
  - b) w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości (wad istotnych, limitujących możliwość dokonania odbioru przedmiotu umowy przez Zamawiającego) nienadających się do usunięcia:
    - jeżeli sposób wykonania robót budowlanych uniemożliwia użytkowanie obiektu zgodnie z przeznaczeniem, Zamawiający może: odstąpić od Umowy w całości z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy albo zażądać wykonania przedmiotu umowy przez Wykonawcę po raz drugi na Jego koszt i ryzyko, zachowując prawo do naliczenia Wykonawcy zastrzeżonych kar i odszkodowań;
    - jeżeli sposób wykonania robót budowlanych umożliwia użytkowanie obiektu zgodnie z jego przeznaczeniem, lecz jego wartość użytkowa odbiega od założonej w załącznikach do umowy, Zamawiający dokona odbioru i może żądać obniżenia wynagrodzenia, o którym mowa w **§5 ust. 1** niniejszej umowy na zasadach ogólnych, określonych w Kodeksie cywilnym;
12. Za dzień faktycznego odbioru końcowego (wykonania całości przedmiotu umowy w rozumieniu **§4 ust. 2 Umowy**), uznaje się dzień podpisania przez upoważnionych przedstawicieli Stron Umowy, protokołu odbioru końcowego przedmiotu umowy, niezawierającego wzmianki o istnieniu wad istotnych przedmiotu umowy, limitujących możliwość dokonania odbioru tego przedmiotu przez Zamawiającego.
13. Protokół odbioru końcowego powinien zawierać wszystkie ustalenia dokonane w toku odbioru, w szczególności:
  - 1) oznaczenie miejsca sporządzenia protokołu,
  - 2) datę rozpoczęcia i zakończenia czynności odbioru,
  - 3) oznaczenie osób uczestniczących w odbiorze i charakteru w jakim uczestniczą w tej czynności,
  - 4) wymienienie dokumentów przygotowanych przez Wykonawcę i przekazanych Zamawiającemu przed odbiorem i/lub na dzień odbioru,
  - 5) wynik dokonanego sprawdzenia ilości i jakości robót podlegających odbiorowi, a w szczególności zgodności ich z Umową, zasadami wiedzy technicznej i przepisami techniczno-budowlanymi,

Remont drogi gminnej nr 360342K ul. Szeligówka w km 0+295,60 do km 1+045,20 w miejscowości Ratułów, Miasto i Gmina Czarny Dunajec

- 6) wymienienie ujawnionych wad lub drobnych usterek nie mających charakteru wad istotnych,
  - 7) decyzje Zamawiającego co do przyjęcia lub odmowy przyjęcia oddawanego przez Wykonawcę przedmiotu umowy, wyznaczonych terminów usunięcia ujawnionych wad, obniżenia wynagrodzenia Wykonawcy, w przypadkach o którym mowa w **§7 ust. 11 lit b)** niniejszej umowy,
  - 8) oświadczenia i wyjaśnienia Wykonawcy i osób uczestniczących w odbiorze,
  - 9) podpisy przedstawicieli Zamawiającego, Wykonawcy i osób uczestniczących.
14. Dokonanie odbioru końcowego i sporządzenie protokołu odbioru końcowego stanowią niezbędny warunek do wystawienia przez Wykonawcę faktury końcowej z zastrzeżeniem postanowień **§6 ust. 3** Umowy.
  15. **Odbiory pogwarancyjne** zwoływane są przez Zamawiającego w terminach i w sposób ustalony w protokole odbioru końcowego.
  16. Gotowość do odbioru pogwarancyjnego Wykonawca zgłasza Zamawiającemu na piśmie **5 dni** przed datą gotowości do odbioru pogwarancyjnego.
  17. Odbiór pogwarancyjny dokonywany jest przez Zamawiającego przy udziale Wykonawcy w terminie **5 dni** roboczych od daty zgłoszenia.
  18. Jeżeli Wykonawca nie usunie wad ujawnionych w okresie rękojmi lub gwarancji jakości w określonym przez Zamawiającego terminie, uwzględniającym możliwości techniczne lub technologiczne usunięcia danej wady, Zamawiający, po uprzednim zawiadomieniu Wykonawcy, jest uprawniony do zlecenia usunięcia wad podmiotowi trzeciemu na koszt i ryzyko Wykonawcy.

§ 8**Kierownik budowy**

1. Wykonawca ustanawia, Kierownikiem budowy Pana/Panią ....., posiadającą/-ego uprawnienia budowlane nr ..... w specjalności ....., który/a jest uprawniony/a do działania w związku z realizacją Umowy w granicach określonych w ustawie Prawo budowlane.
2. Wykonawca ma prawo do zmiany osoby pełniącej obowiązki Kierownika budowy/robót na inną osobę o kwalifikacjach co najmniej równych kwalifikacjom wymaganym przez Zamawiającego, w postępowaniu o udzielenie zamówienia prowadzącym do zawarcia umowy, po poinformowaniu o zamiarze dokonania takiej zmiany Inspektora nadzoru inwestorskiego i uzyskaniu jego pisemnej akceptacji, nie później niż w terminie **3 dni** roboczych przed planowanym skierowaniem nowego Kierownika budowy do realizacji Umowy, a w sytuacjach nagłych i nieprzewidywanych, kiedy dochowanie terminu wskazanego w zdaniu poprzedzającym nie jest możliwe – w najkrótszym możliwym terminie. Przerwa w wykonywaniu Umowy wynikająca z braku personelu Wykonawcy będzie traktowana jako przyczyna leżąca po stronie Wykonawcy i nie może stanowić podstawy do przedłużenia terminu zakończenia robót.
3. Kierownik budowy ma obowiązek przebywania na terenie budowy w trakcie wykonywania robót budowlanych stanowiących przedmiot Umowy, przez cały czas ich wykonywania.
4. Kierownik budowy zobowiązany jest do osobistego uzgadniania z Zamawiającym i osobami przez niego upoważnionymi wszelkich spraw wynikłych w trakcie realizacji inwestycji.
5. Wykonawca oraz Kierownik budowy zobowiązany jest zapewnić Inspektorowi nadzoru inwestorskiego, innym osobom upoważnionym przez Zamawiającego, projektantowi oraz osobom przez nich upoważnionym wstęp na teren budowy.
6. Kierownik budowy działa w imieniu i na rachunek Wykonawcy.
7. Osoba wskazana jako kierownik budowy, zobowiązana jest do uczestniczenia we wszystkich spotkaniach, naradach i rozmowach z przedstawicielami Zamawiającego, projektantem oraz niezwłocznego podejmowania wszelkich działań niezbędnych do właściwej realizacji przedmiotu umowy.
8. Wykonawca oświadcza, że osoby, o których mowa w **§8 ust. 1** wpisane zostały na listę członków właściwej Izby Samorządu Zawodowego, zgodnie z ustawą z 15 grudnia 2000 roku o samorządach zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa (Dz. U. z 2019r. poz. 1117) i dysponują aktualnymi zaświadczeniami.

§ 9**Inspektorzy nadzoru**

1. Zamawiający ustanawia jako Inspektora nadzoru inwestorskiego:
w branży drogowej Pana/Panią: ..... posiadającego/ą uprawnienia nr .....
które/którzy są uprawnione/-i do działania w związku z realizacją Umowy w granicach określonych w ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz.U. z 2021 r. poz. 2351 ze zm.).

Remont drogi gminnej nr 360342K ul. Szeligówka w km 0+295,60 do km 1+045,20 w miejscowości Ratułów, Miasto i Gmina Czarny Dunajec

2. Inspektor nadzoru inwestorskiego jest upoważniony do bieżącej koordynacji robót realizowanych na podstawie Umowy, kontroli jakości robót i ich wykonania, zgodnie z ofertą Wykonawcy niniejszą Umową oraz jej załącznikami.
3. Inspektor nadzoru inwestorskiego wypełnia swoje obowiązki wydając polecenia, decyzje, zgody i akceptacje, które są wiążące dla Wykonawcy. Wykonawca ma prawo zgłosić Zamawiającemu na piśmie w terminie **2 dni** zastrzeżenia do decyzji i poleceń Inspektora nadzoru inwestorskiego. Zastrzeżenia wraz ze stanowiskiem Inspektora zajęтым w stosunku do ich treści, będą podlegały rozstrzygnięciu przez Zamawiającego.
4. Inspektor nadzoru wypełnia obowiązki i działa w ramach upoważnień wyszczególnionych w umowie i przepisach odrębnych w szczególności:
  - a) sprawuje kontrole w zakresie zgodności realizacji robót z dokumentacją projektową, pozwoleniem na budowę, obowiązującymi przepisami oraz polskimi normami,
  - b) sprawdza jakość wykonanych robót oraz nie dopuszcza do wbudowania materiałów nie posiadających należytych właściwości użytkowych o których mowa w *art. 10 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz.U. z 2021 r. poz. 2351 ze zm.)*. i/lub do zainstalowania urządzeń i wyposażenia a także nie dopuszcza do zastosowania urządzeń i wyposażenia niedopuszczonych do obrotu i stosowania w budownictwie,
  - c) sprawdza i odbiera roboty zanikające i ulegające zakryciu,
  - d) uczestniczy w próbach i odbiorach technicznych instalacji, urządzeń technicznych i gotowych elementów,
  - e) potwierdza faktycznie wykonane roboty i sprawuje nadzór nad usunięciem wad i usterek przez Wykonawcę,
  - f) sprawdza stosowanie przepisów BHP na budowie, w tym w szczególności:
    - stosowanie środków ochrony indywidualnej w zakresie odzieży ochronnej,
    - środki ochrony głowy – kasków ochronnych,
    - środki ochrony twarzy i oczu.
5. Zamawiający zastrzega sobie prawo do zmiany osoby pełniącej funkcję Inspektora nadzoru inwestorskiego.
6. Zmiana osoby pełniącej funkcję Inspektora nadzoru inwestorskiego nie stanowi zmiany Umowy.
7. Inspektor nadzoru nie ma upoważnienia do zawierania porozumień w zakresie zmiany treści umowy.

§ 10**Kary umowne**

1. Wykonawca zapłaci Zamawiającemu kary umowne:
  - 1) za odstąpienie od umowy przez Zamawiającego z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy – w wysokości **10%** wynagrodzenia brutto, określonego w **§5 ust. 1** niniejszej Umowy
  - 2) za zwłokę w zakończeniu realizacji przedmiotu Umowy – w wysokości **0,25%** wynagrodzenia brutto, określonego w **§5 ust. 1** niniejszej Umowy za każdy rozpoczęty dzień zwłoki względem terminu zakończenia robót określonego w **§4 ust. 2** niniejszej umowy,
  - 3) za zwłokę w usunięciu wad stwierdzonych podczas czynności odbioru częściowego lub odbioru końcowego przedmiotu umowy – w wysokości **0,25%** wynagrodzenia brutto, określonego w **§5 ust. 1** niniejszej Umowy za każdy rozpoczęty dzień zwłoki, względem terminu wyznaczonego na usunięcie wady odpowiednio: w treści protokołu odbioru częściowego lub w treści protokołu odbioru końcowego,
  - 4) za zwłokę w usunięciu wad ujawnionych w okresie gwarancji lub rękojmi – w wysokości **0,25%** wynagrodzenia brutto, określonego w **§5 ust. 1** niniejszej umowy za każdy rozpoczęty dzień zwłoki, względem terminu wyznaczonego na usunięcie wad/usterek,
  - 5) w przypadku stwierdzonej przez Zamawiającego nieusprawiedliwionej nieobecności kierownika budowy na placu budowy – w wysokości **2.000,00 zł** za każdy taki stwierdzony przypadek,
  - 6) w przypadku stwierdzonej przez Zamawiającego nieusprawiedliwionej nieobecności kierownika budowy lub kierowników robót budowlanych podczas narad koordynacyjnych, czynności odbiorów częściowych lub czynności odbioru końcowego – w wysokości **2.000,00 zł** za każdy taki stwierdzony przypadek,
  - 7) za niespełnienie przez Wykonawcę lub Podwykonawcę (dalszego Podwykonawcę) wymogu, o którym mowa w **§15 ust. 1** Umowy (wymóg zatrudniania na podstawie stosunku pracy) w wysokości **1.200,00 zł**, za każdy taki stwierdzony przypadek;
  - 8) w przypadku uniemożliwienia lub utrudnienia Zamawiającemu realizacji czynności kontrolnych określonych w **§15 ust. 2 pkt 3** Umowy lub niewypełnienia obowiązków określonych w **§15 ust. 3** Umowy i w terminie ustalonym zgodnie z tym postanowieniem – w wysokości **1.200,00 zł** za każdy taki stwierdzony przypadek;
  - 9) za brak zapłaty lub nieterminową zapłatę całości lub części wynagrodzenia należnego Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy, objętego fakturą wystawioną przez tego Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę – w wysokości **0,05%** wartości nieuregulowanego

Remont drogi gminnej nr 360342K ul. Szeligówka w km 0+295,60 do km 1+045,20 w miejscowości Ratułów, Miasto i Gmina Czarny Dunajec

- wynagrodzenia brutto, należnego Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy, za każdy rozpoczęty dzień zwłoki;
- 10) za nieprzedłożenie do zaakceptowania w wymaganym terminie, projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, lub projektu jej zmian - w wysokości **3.000,00 zł**; za każdy taki stwierdzony przypadek;
  - 11) w przypadku nieprzedłożenia poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo lub jej zmiany - w wysokości **3.000,00 zł** za każdy taki stwierdzony przypadek,
  - 12) w przypadku braku zmiany umowy o podwykonawstwo w zakresie terminu zapłaty zgodnie z *art. 464 ust. 10 Ustawy Pzp* - w wysokości **3000,00 zł** za każdy taki stwierdzony przypadek.
2. Zamawiający zapłaci Wykonawcy karę umowną za odstąpienie od umowy przez Wykonawcę z przyczyn leżących po stronie Zamawiającego w wysokości **10%** wynagrodzenia brutto, określonego w **§5 ust. 1** niniejszej Umowy.
  3. Łączna suma naliczonych na podstawie niniejszej umowy kar umownych, których Strona może dochodzić od drugiej Strony nie może przekroczyć **20%** kwoty, o której mowa w **§5 ust. 1** niniejszej Umowy.
  4. Naliczenie kary, o której mowa w **ust. 1 pkt 2)-12)** nie zwalnia Wykonawcy z obowiązku wykonania umowy.
  5. Strony zastrzegają sobie prawo do dochodzenia odszkodowania uzupełniającego, przenoszącego wartość zastrzeżonych kar umownych, na zasadach ogólnych, określonych w Kodeksie cywilnym, do wysokości realnie poniesionej szkody.
  6. Zamawiający zastrzega sobie prawo do potrącania wierzytelności należnych Zamawiającemu z tytułu naliczonych kar umownych z wierzytelnością przysługującą Wykonawcy z tytułu wynagrodzenia choćby ta ostatnia nie była jeszcze wymagalna, a Wykonawca wyraża na powyższe zgodę. Postanowienia zdania 1 niniejszego ustępu znajdują zastosowanie, z zastrzeżeniem sytuacji określonych w *art. 15r¹ ust. 1 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 2095 z późn. zm.)*. W przypadku niemożności dokonania potrącenia wierzytelności lub zaspokojenia się z zabezpieczenia należytego wykonania umowy przez Zamawiającego oraz w odniesieniu do kary umownej naliczonej Zamawiającemu przez Wykonawcę, kara umowna będzie płatna w terminie 7 (słownie: siedmiu) dni od dnia otrzymania przez Stronę zobowiązaną do zapłaty kary umownej stosownego wezwania do zapłaty od Strony uprawnionej do jej naliczenia wraz ze stosowną notą obciążeniową.
  7. Zamawiający ma obowiązek poinformowania Wykonawcy o wysokości naliczonej kary i podstawie jej naliczenia oraz – w przypadku dokonania potrącenia, którym mowa w **ust. 6**: złożenia Wykonawcy oświadczenia woli w przedmiocie dokonania potrącenia.
  8. Zastępcze usunięcie wady przedmiotu umowy, na zasadach określonych w Kodeksie cywilnym lub niniejszej Umowie nie pozbawia Zamawiającego do naliczenia kary umownej z tytułu nieusunięcia wad w terminie określonym zgodnie z postanowieniami niniejszej Umowy ani nie zwalnia z obowiązku zapłaty tych kar umownych, które naliczane są do dnia zastępczego usunięcia wad.
  9. Naliczenie przez Zamawiającego, jak również potrącenie lub w inny sposób zaspokojenie żądania zapłaty kar umownych nie zwalnia Wykonawcy z obowiązku dokończenia robót, ani z innych zobowiązań umownych.

§ 11**Prawo odstąpienia od umowy**

1. Zamawiającemu przysługuje prawo do odstąpienia od niniejszej Umowy:
  - 1) w terminie 30 (słownie: trzydziestu) dni od dnia powzięcia wiadomości o zaistnieniu istotnej zmiany okoliczności powodującej, że wykonanie Umowy nie leży w interesie publicznym, czego nie można było przewidzieć w chwili zawarcia Umowy, lub dalsze wykonywanie Umowy może zagrozić podstawowemu interesowi bezpieczeństwa państwa lub bezpieczeństwu publicznemu;
  - 2) jeżeli zachodzi co najmniej jedna z następujących okoliczności:
    - a) dokonano zmiany Umowy z naruszeniem *art. 454 i art. 455 PZP*;
    - b) Wykonawca w chwili zawarcia Umowy podlegał wykluczeniu na podstawie *art. 108 PZP*;
    - c) Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej stwierdził, w ramach procedury przewidzianej w *art. 258 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej*, że *Rzeczpospolita Polska uchybiała zobowiązaniom, które ciążą na niej na mocy Traktatów, dyrektywy 2014/24/UE, dyrektywy 2014/25/UE i dyrektywy 2009/81/WE*, z uwagi na to, że Zamawiający udzielił zamówienia z naruszeniem prawa Unii Europejskiej;
2. W przypadku, o którym mowa w **§11 ust. 1 pkt 2 lit. a** Umowy, Zamawiający odstępuje od Umowy w części, której zmiana dotyczy.

Remont drogi gminnej nr 360342K ul. Szeligówka w km 0+295,60 do km 1+045,20 w miejscowości Ratułów, Miasto i Gmina Czarny Dunajec

3. W przypadkach, o których mowa w §11 ust. 1, Wykonawca może żądać wyłącznie wynagrodzenia należnego mu z tytułu wykonania dotychczasowej części Umowy i nie jest uprawniony do żądania kar umownych określonych niniejszą Umową i/lub odszkodowania.
4. Obok przypadków określonych w przepisach Kodeksu cywilnego, w tym m.in. w art. 635 i art. 636 k.c., Zamawiający jest uprawniony do odstąpienia od niniejszej Umowy w całości lub w części i bez konieczności wyznaczania Wykonawcy dodatkowego terminu, w następujących przypadkach:
  - 1) pozostawiania przez Wykonawcę w zwłoce w ukończeniu przedmiotu Umowy, przekraczającej 30 (słownie: trzydzieści) dni kalendarzowych w stosunku do terminu określonego w §4 ust. 2 Umowy;
  - 2) jeżeli Wykonawca uchyla się od przejścia terenu budowy, w terminie określonym w Umowie;
  - 3) dokonania zajęcia majątku Wykonawcy w stopniu uniemożliwiającym wykonanie Umowy;
  - 4) wykreślenia Wykonawcy z właściwej ewidencji (CEIDG) albo rejestru (KRS);
  - 5) realizacji przez Wykonawcę Przedmiotu Umowy niezgodnie z jej postanowieniami, w tym w szczególności, gdy Wykonawca przerwał z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy realizację przedmiotu umowy i łączny okres wszystkich przerw wynosi więcej niż 14 dni;
  - 6) realizacji przez Wykonawcę robót budowlanych, składających się na przedmiot Umowy w sposób niezgodny z dokumentacją techniczną;
  - 7) gdy łączna suma kar umownych naliczonych Wykonawcy z tytułu nienależytego wykonania niniejszej Umowy przekroczy limit **20%** wartości wynagrodzenia brutto, określonego w §5 ust. 1 Umowy;
  - 8) zaistnienia konieczności wielokrotnego (tj. co najmniej dwukrotnego) dokonania bezpośredniej zapłaty Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy (na zasadach określonych w §3 ust. 1.19 Umowy) lub w przypadku konieczności dokonania bezpośrednich zapłat na rzecz choćby jednego z tych podmiotów na sumę większą niż **20%** wartości Umowy;
5. Jeżeli nic innego nie wynika z innych postanowień niniejszej Umowy, Strona jest uprawniony do odstąpienia od niniejszej Umowy w terminie 30 (słownie: trzydziestu) dni kalendarzowych, licząc od dnia powzięcia informacji o zaistnieniu przesłanki uprawniającej ją do odstąpienia.
6. Oświadczenie o odstąpieniu od Umowy, pod rygorem nieważności, powinno nastąpić na piśmie. Zamawiający, w treści oświadczenia o odstąpieniu, jest uprawniony do wskazania czy odstępuje od całości Umowy (tj. ze skutkiem *ex tunc*), czy też od niewykonanej części Umowy (tj. ze skutkiem *ex nunc*) – w razie niewskazania przez Zamawiającego, w treści oświadczenia o odstąpieniu, czy odstąpienie następuje ze skutkiem *ex tunc* czy też *ex nunc*, Strony zgodnie przyjmują, iż odstąpienie następuje ze skutkiem *ex nunc*.
7. W przypadku odstąpienia od niniejszej Umowy przez którąkolwiek ze Stron:
  - 1) Wykonawca zobowiązany jest:
    - a) natychmiastowo zabezpieczyć teren budowy;
    - b) wstrzymać wykonywanie prac lub robót budowlanych, z wyjątkiem prac lub robót niezbędnych do zabezpieczenia prac lub robót już wykonanych;
    - c) wycofać swój personel oraz sprzęt z terenu budowy;
    - d) uporządkować teren budowy;
    - e) przekazać protokołem Zamawiającemu teren budowy.
  - 2) Wykonawca jest zobowiązany do wykonania i dostarczenia Zamawiającemu inwentaryzacji prac/robót w toku, według stanu na dzień odstąpienia. Dokonana inwentaryzacja, zatwierdzona przez Inspektora Nadzoru Inwestorskiego oraz upoważnionego przedstawiciela Zamawiającego, stanowi podstawę do dokonania rozliczenia pomiędzy Stronami;
  - 3) w przypadku sporu Stron, co do prawidłowości i/lub rzetelności sporządzonej inwentaryzacji, Zamawiający będzie uprawniony do zlecenia wykonania inwentaryzacji niezależnemu podmiotowi trzeciemu (np.: biegłemu rzeczoznawcy budowlanemu wpisanemu na listy biegłych prowadzonych przez prezesów właściwych sądów okręgowych), którego ustalenia stanowiąc będą podstawę do rozliczenia między Stronami. Osoba biegłego winna być uzgodniona pomiędzy Stronami. W przypadku, gdy przeprowadzona przez podmiot trzeci inwentaryzacja potwierdzi istnienie wskazanych przez Zamawiającego nieprawidłowości w sporządzeniu inwentaryzacji przez Wykonawcę, Wykonawca zobowiązany będzie zwrócić Zamawiającemu udokumentowane koszty zlecenia podmiotowi trzeciemu wykonania inwentaryzacji;
  - 4) Wykonawca jest zobowiązany przekazać Zamawiającemu wykonaną część przedmiotu Umowy wraz z protokołem przekazującym Zamawiającemu teren budowy. Wynagrodzenie za wykonaną część przedmiotu Umowy, zostanie obliczone w oparciu o dokonaną inwentaryzację, przy czym do dnia przekazania Zamawiającemu zrealizowanej części przedmiotu Umowy (w tym zwrotnego przekazania Zamawiającemu terenu budowy), Wykonawca ponosi odpowiedzialność za utratę lub inne zmniejszenie użyteczności i wartości wykonanej części przedmiotu Umowy. W przypadku odstąpienia od niewykonanej części Umowy (tj. ze skutkiem *ex nunc*), Wykonawca, z chwilą zapłaty wynagrodzenia za zrealizowany zakres Przedmiotu Umowy wykonany do dnia odstąpienia, udziela Zamawiającemu na ten wykonany zakres przedmiotu Umowy rękojmi i gwarancji jakości, na warunkach określonych w §12 Umowy.

Remont drogi gminnej nr 360342K ul. Szeligówka w km 0+295,60 do km 1+045,20 w miejscowości Ratułów, Miasto i Gmina Czarny Dunajec

8. Niezależnie od postanowień **ust. 7** powyżej, w przypadku gdy do odstąpienia od Umowy doszło z winy Zamawiającego bądź w sytuacji określonej w **§11 ust. 1 pkt 1** Umowy: Wykonawca przy udziale Zamawiającego sporządzi na dzień odstąpienia wykaz materiałów, urządzeń i konstrukcji własnych, które nie mogą być wykorzystane przez Wykonawcę do realizacji innych robót, nieobjętych niniejszą Umową. Po dokonaniu weryfikacji przez Zamawiającego przydatności/zdatności do użytku materiałów, urządzeń i konstrukcji własnych, Zamawiający ureguluje za nie należność wg cen określonych w kosztorysach Wykonawcy lub wyszacowanych przez odpowiedniego biegłego (powołanego na zasadach wskazanych w **§11 ust. 7 pkt 3** Umowy).

§ 12**Gwarancja Wykonawcy i uprawnienia z tytułu rękojmi**

1. Wykonawca udziela:
  - 1) rękojmi na całość przedmiotu Umowy (w tym na roboty budowlane) na okres **60 miesięcy**,
  - 2) gwarancji na roboty budowlane, zamontowane urządzenia i wbudowane materiały na okres .....
miesiąceliczonych od daty podpisania protokołu odbioru końcowego przedmiotu umowy niezawierającego stwierdzenia o istnieniu wad istotnych przedmiotu umowy, limitujących możliwość dokonania odbioru.
2. W okresie gwarancji o której mowa w **ust. 1 pkt 2** przedstawiciele Zamawiającego zastrzegają sobie prawo zgłaszania reklamacji lub usterek, zawiadamiając o powyższym Wykonawcę pisemnie, faxem lub e-mailem (na dane kontaktowe wskazane w **§12 ust. 16** Umowy) i wzywając go do stawiennictwa, w terminie 3 dni roboczych, celem sporządzenia protokołu z przeglądu usterek.
3. Strony ustalą okoliczności i przyczyny usterek a także termin na jej usunięcie w protokole z przeglądu usterek. W przypadku braku jednogłośności Stron co do długości terminu wyznaczonego na usunięcie usterki, decyduje termin wskazany przez Zamawiającego. W przypadku nieusprawiedliwionego niestawiennictwa Wykonawcy w ciągu **trzech dni roboczych** od zgłoszenia reklamacji lub usterki, o którym mowa w **ust. 2**, przedstawiciele Zamawiającego dokonają ustaleń w przedmiotowym zakresie, które zostaną spisane jednostronnie w protokole z przeglądu usterek i będą wiążące dla Stron.
4. W razie zgłoszenia reklamacji lub usterek zgodnie z zapisem **ust. 2**, Wykonawca zobowiązany będzie do ich usunięcia w terminie określonym w protokole z przeglądu usterek. Fakt usunięcia wady/usterek zostanie stwierdzony w protokole usunięcia wady/usterek.
5. Po drugiej naprawie tej samej części przedmiotu umowy, jeżeli nadal występować będą wady/usterek, Wykonawca wymieni tą część na nową, wolną od wad lub wykona ponownie wadliwie zrealizowaną część przedmiotu umowy (wadliwe elementy), w terminie wskazanym w protokole z przeglądu usterek. Zapis **ust. 3** stosuje się odpowiednio.
6. W przypadku przekroczenia o **co najmniej 14 dni** roboczych terminu wyznaczonego w protokole, o którym mowa w **ust. 3-5** na usunięcie wad/usterek, Zamawiający ma prawo do zlecenia zastępczego usunięcia wad/usterek innemu podmiotowi na koszt i ryzyko Wykonawcy, bez konieczności uzyskiwania w tym względzie stosownego upoważnienia od właściwego sądu (*art. 480 §1 k.c.* nie stosuje się). Zamawiający obciąży Wykonawcę kosztem usunięcia wad/usterek. Wykonawca ma obowiązek zwrotu ww. kosztów w **terminie 7 dni**, licząc od daty doręczenia przez Zamawiającego wezwania do zapłaty wraz z dowodami wskazującymi na wysokość poniesionych kosztów w związku z zastępczym usunięciem wad/usterek.
7. W sytuacji określonej w **ust. 6** powyżej, zastępcze usunięcie wady/usterek przez podmiot trzeci nie spowoduje ograniczenia ani utraty rękojmi i gwarancji, o których mowa w **ust. 1 pkt 1-2**.
8. Strony ustalają, że ostateczny odbiór gwarancyjny dokonany zostanie przed upływem okresu gwarancji, o której mowa w **ust. 1 pkt 2**, lub - jeżeli Zamawiający reklamował wady bezpośrednio przed upływem tego terminu: po jego upływie, i potwierdzony zostanie sporządzonym przez Strony protokołem pogwarancyjnym.
9. W przypadku stwierdzenia wad w trakcie przeglądu gwarancyjnego, Wykonawca nie może odmówić podpisania protokołu bez podania przyczyn odmowy.
10. Zamawiający jest uprawniony do dochodzenia roszczeń z tytułu gwarancji i rękojmi także po okresie wskazanym w **ust. 1**, jeżeli zgłosi wadę przed upływem tego okresu.
11. Wszelkie koszty naprawy w ramach gwarancji lub rękojmi, w tym koszty dojazdów oraz roboty towarzyszące leżą po stronie Wykonawcy.
12. Do gwarancji jakości i rękojmi udzielonej mocą niniejszej Umowy znajduje zastosowanie przepis *art. 581 k.c.*
13. Niniejsza Umowa stanowi dokument gwarancyjny uprawniający Zamawiającego do żądania od Wykonawcy naprawy wszelkich wad fizycznych/usterek w przedmiocie umowy w okresie obowiązywania gwarancji jakości oraz wykonania pozostałych obowiązków gwarancyjnych określonych w Umowie.

Remont drogi gminnej nr 360342K ul. Szeligówka w km 0+295,60 do km 1+045,20 w miejscowości Ratułów, Miasto i Gmina Czarny Dunajec

14. Jeżeli w ramach gwarancji Wykonawca dokonał usunięcia wad istotnych, termin gwarancji biegnie na nowo od chwili usunięcia tych wad.
15. W przypadku wystąpienia wad lub usterek w okresie trwania rękojmi, Wykonawca usunie je w terminie określonym w **ust. 4**.
16. Reklamacje oraz korespondencja składane będą pisemnie (na adres Wykonawcy wskazany w komparycji do niniejszej Umowy) przez 7 dni w tygodniu, przez 24 godziny na dobę lub za pośrednictwem faksu lub drogą e-mailową, na następujące numery i adresy Wykonawcy: **nr faxu..... lub e-maila.....nr tel. ....**
17. Zamawiający może wykonywać uprawnienia z tytułu rękojmi niezależnie od uprawnień wynikających z gwarancji.
18. Do skutków niedotrzymania przez Wykonawcę terminów na usunięcie wad zgłoszonych w ramach rękojmi znajduje zastosowanie postanowienia **ust. 6** niniejszego paragrafu.

§ 13**Zmiana umowy**

1. Wszelkie zmiany i uzupełnienia treści umowy mogą być dokonywane wyłącznie w drodze sporządzonego pomiędzy Stronami w formie pisemnej, zastrzeżonej pod rygorem nieważności, aneksu do niniejszej Umowy. Zmiany przewidziane w umowie mogą być inicjowane przez Zamawiającego lub przez Wykonawcę. Zmiany umowy nie mogą wykraczać poza zakres świadczenia określonego niniejszą Umową.
2. Zamawiający, obok możliwości zmiany zawartej Umowy w oparciu o przesłanki w *art. 455 Ustawy Pzp*, przewiduje również możliwość dokonywania zmian postanowień zawartej umowy, także w stosunku do treści oferty na podstawie której dokonano wyboru Wykonawcy, w następujących okolicznościach:

2.1. Zmiany terminów wykonania umowy:

2.1.1. Zmiany wynikające z warunków atmosferycznych, które spowodowały niezawinione i niemożliwe do uniknięcia przez wykonawcę opóźnienie oraz opóźnienia i niedotrzymania terminów wynikające z powodu siły wyższej w szczególności:

- a) klęsk żywiołowych;
- b) warunków atmosferycznych odbiegających od typowych dla danej pory roku, uniemożliwiających prowadzenie robót budowlanych/prac geologicznych, przeprowadzanie prób i sprawdzeń, dokonywanie odbiorów, np. długotrwałe opady atmosferyczne, wysokie stany wód gruntowych, lokalne podtopienia, stany zagrożenia powodziowego; wystąpienie niskich temperatur;
- c) siły wyższej, której pojęcie oznacza wszelkie wydarzenia, istniejące lub mogące zaistnieć w przyszłości, które mają wpływ na realizację umowy, znajdujące się poza realną kontrolą stron i których nie można było przewidzieć lub które, choć przewidywane były nieuniknione, nawet przy przedsięwzięciu przez Zamawiającego lub Wykonawcę wszelkich uzasadnionych kroków dla uniknięcia takich wydarzeń. Pojęcie to obejmuje w szczególności takie wydarzenia jak: zamieszki, protesty mieszkańców, wojny, pożary, powódzie, długotrwałe ulewy, huragany, trzęsienia ziemi, promieniowanie, epidemie, strajk generalny lub branżowy trwający dłużej niż 5 dni;
- d) warunki atmosferyczne uniemożliwiające prowadzenie robót budowlanych, przeprowadzanie prób i sprawdzeń, dokonywanie odbiorów, w szczególności: temperatury powietrza poniżej 0,0 C, wiatr uniemożliwiający pracę maszyn budowlanych, gwałtowne opady deszczu (oberwanie chmury), śniegu, gradobicie, burze z wyładowaniami atmosferycznymi;
- e) warunki atmosferyczne uniemożliwiające prowadzenie robót budowlanych, przeprowadzanie prób i sprawdzeń zgodnie z technologią prowadzenia robót w tym technologią przewidzianą przez producentów.

2.1.2. Zmiany spowodowane nieprzewidzianymi w SWZ warunkami geologicznymi, archeologicznymi lub terenowymi, które spowodowały niezawinione i niemożliwe do uniknięcia przez wykonawcę opóźnienia, w szczególności:

- a) wystąpienia w trakcie prowadzenia robót klęsk żywiołowych;
- b) natrafienia w trakcie prowadzenia robót na niewypały i niewybuchy;
- c) konieczność wykonania wykopalisk archeologicznych;
- d) wystąpienia odmiennych od przyjętych w dokumentacji projektowej warunków terenowych, w szczególności istnienie niezinventaryzowanych lub błędnie zinventaryzowanych obiektów budowlanych lub podziemnych urządzeń, instalacji lub obiektów infrastrukturalnych.

2.1.3. Zmiany będące następstwem okoliczności leżących po stronie Zamawiającego, które spowodowały niezawinione i niemożliwe do uniknięcia przez Wykonawcę opóźnienie, w szczególności:

- a) wstrzymanie robót przez zamawiającego;

Remont drogi gminnej nr 360342K ul. Szeligówka w km 0+295,60 do km 1+045,20 w miejscowości Ratułów, Miasto i Gmina Czarny Dunajec

- b) konieczność usunięcia błędów lub wprowadzenia zmian w dokumentacji projektowej specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót;
  - c) nieterminowe przekazanie terenu budowy przez Zamawiającego;
  - d) przedłużającej się procedury wyboru oferty - powyżej 30 dni.
  - e) utrudnieniami w nabyciu wyrobów budowlanych lub jednostek sprzętowych, niezbędnych do należytego wykonania robót/usług, jeżeli utrudnienia te wystąpiły z przyczyn niezależnych od Wykonawcy, w tym na skutek działania siły wyższej, o której mowa w **ust. 2.1.1. lit. c)** powyżej;
- 2.1.4.** Konieczność wykonania robót zamiennych lub zamówień dodatkowych.
- 2.1.5.** Zmiany będące następstwem działania lub braku działania organów administracji i innych podmiotów o kompetencjach zbliżonych do organów administracji w szczególności eksploatatorów infrastruktury oraz właścicieli gruntów zajętych pod inwestycje, które spowodowały niezawinione i niemożliwe do uniknięcia przez Wykonawcę opóźnienia, w szczególności:
- a) przekroczenie określonych przez prawo lub regulaminy, a jeśli takich regulacji nie ma - typowych w danych okolicznościach, terminów wydawania przez organy administracji lub inne podmioty decyzji, zezwoleń, uzgodnień itp. - z przyczyn za które Wykonawca nie ponosi odpowiedzialności;
  - b) odmowa wydania przez podmioty administracji lub inne podmioty wymaganych decyzji, zezwoleń, uzgodnień itp. z przyczyn niezawinionych przez Wykonawcę, w tym odmowa udostępnienia przez właścicieli nieruchomości do celów realizacji inwestycji;
  - c) odmowa wydania przez organy administracji wymaganych decyzji, zezwoleń, uzgodnień na skutek błędów w dokumentacji technicznej.
  - d) nałożenia przez organ dodatkowych czynności proceduralnych, nieprzewidzianych w zamówieniu.
- 2.1.6.** W przypadku dokonania określonych czynności lub ich zaniechania przez organy administracji państwowej, w tym organy administracji rządowej, samorządowej, jak również organów i podmiotów, których działalność wymaga wydania jakiegokolwiek decyzji o charakterze administracyjnym w trakcie wykonywania przedmiotu niniejszej umowy co spowodowało niezawinione i niemożliwe do uniknięcia przez Wykonawcę opóźnienia.
- 2.1.7.** Zmiany spowodowane przez zagrożenie wpływające na bezpieczeństwo życia, zdrowia, mienia, lub robót na terenie budowy lub sąsiadujących nieruchomości a Inspektor nadzoru wydał Wykonawcy polecenie wykonania robót, usunięcia wad lub podjęcia innych czynności w celu wyeliminowania lub zmniejszenia zagrożenia, jeżeli konieczność polecenia wynikała z przyczyn leżących po stronie Zamawiającego.
- 2.1.8.** Inne przyczyny zewnętrzne niezależne od Zamawiającego oraz Wykonawcy skutkujące brakiem możliwości prowadzenia robót lub prac lub wykonania innych czynności przewidzianych umową, które spowodowały niezawinione i niemożliwe do uniknięcia przez Wykonawcę opóźnienie.
- 2.1.9.** W przypadku zawarcia umowy z Wykonawcą po upływie pierwotnego terminu związania ofertą, na skutek przyczyn leżących po stronie Zamawiającego (w szczególności gdy oferta złożona przez Wykonawcę przekraczała możliwości finansowe Zamawiającego i konieczne było podjęcie działań zmierzających do zabezpieczenia dodatkowych środków finansowych umożliwiających zawarcie umowy z Wykonawcą), co wpłynęło na skrócenie czasu Wykonawcy na wykonanie umowy. W takim przypadku możliwe jest wydłużenie terminu lub terminów wykonania umowy maksymalnie o czas, jaki minął od upływu pierwotnego terminu związania ofertą od dnia zawarcia umowy.
- 2.1.10.** Konieczności zmiany terminu wykonania lub odbioru/dostawy/usługi/roboty budowlanej spowodowanej podjęciem przez Zamawiającego decyzji o przeprowadzeniu przez osobę trzecią kontroli jakości i sposobu prowadzenia dostawy/usługi/roboty budowlanej,
- 2.1.11.** udokumentowanego opóźnienia przekazania przez Zamawiającego terenu budowy,
- 2.1.12.** udokumentowanych przerw w realizacji robót, powstałych z przyczyn zależnych od Zamawiającego,

W przypadku wystąpienia jakiegokolwiek okoliczności wymienionych w **§13 ust. 2.1** niniejszej umowy, termin wykonania umowy może ulec odpowiednio przedłużeniu o czas niezbędny do zakończenia wykonania jej przedmiotu w sposób należyty, nie dłużej jednak niż okres trwania tych okoliczności. Wykonawca nie może żądać zwiększenia wynagrodzenia lub zwrotu innych kosztów bezpośrednich lub pośrednich spowodowanych przestojem lub dłuższym czasem wykonywania umowy.

2.2. Zmiana sposobu spełnienia świadczenia:

- 2.2.1.** Zmiany technologiczne spowodowane w szczególności następującymi okolicznościami:

Remont drogi gminnej nr 360342K ul. Szeligówka w km 0+295,60 do km 1+045,20 w miejscowości Ratułów, Miasto i Gmina Czarny Dunajec

- a) z uwagi na możliwość osiągnięcia wymaganego efektu przy niższych kosztach wykonania robót, przez zastosowanie innych rozwiązań technicznych lub materiałowych, przy zachowaniu jakości i parametrów technicznych obiektów budowlanych, instalacji i urządzeń;
- b) z uwagi na możliwość osiągnięcia wymaganego efektu przez zastosowanie innych rozwiązań technicznych lub materiałowych zwiększających jakość, parametry techniczne lub eksploatacyjne obiektów budowlanych lub skracających termin realizacji zamówienia;
- c) pojawienie się na rynku materiałów lub urządzeń nowszej generacji pozwalających na poniesienie niższych kosztów realizacji przedmiotu umowy lub kosztów eksploatacji wykonanego przedmiotu umowy, lub umożliwiające uzyskanie lepszej jakości robót;
- d) pojawienie się lepszej technologii wykonania zaprojektowanych robót pozwalającej na skrócenie czasu realizacji inwestycji lub kosztów wykonanych robót lub prac, jak również kosztów eksploatacji wykonanego przedmiotu umowy;
- e) konieczność realizacji umowy przy zastosowaniu innych rozwiązań technicznych/technologicznych, niż wskazane w dokumentacji projektowej lub specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót, w sytuacji, gdy zastosowanie przewidzianych rozwiązań groziło niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem przedmiotu Umowy;
- f) odmienne od przyjętych w dokumentacji technicznej lub specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót warunki geologiczne skutkujące niemożliwością zrealizowania przedmiotu umowy przy dotychczasowych założeniach technologicznych;
- g) odmienne od przyjętych w dokumentacji technicznej warunki terenowe, w szczególności istnienie niezainwentaryzowanych lub błędnie zainwentaryzowanych obiektów budowlanych;
- h) zmiana decyzji, postanowień lub uzgodnień przez organy administracyjne i podmioty uzgadniające dokumentację techniczną;
- i) konieczność zrealizowania przedmiotu umowy przy zastosowaniu innych rozwiązań technicznych lub materiałowych ze względu na zmiany obowiązującego prawa;
- j) konieczność wykonania robót oraz usunięcia wad w celu zmniejszenia zagrożenia, gdy zaistnieje wypadek wpływający na bezpieczeństwo życia, zdrowia, mienia, lub robót na terenie budowy lub sąsiadujących nieruchomości a Inspektor nadzoru inwestorskiego wydał Wykonawcy polecenie wykonania robót, usunięcia wad lub podjęcia innych czynności w celu wyeliminowania lub zmniejszenia zagrożenia.
- k) w wyniku konieczności wykonania dodatkowych uzgodnień, badań, ekspertyz, analiz dotyczących realizacji przedmiotu zamówienia,
- l) uzasadnionych przyczyn technicznych lub funkcjonalnych powodujących konieczność zmiany sposobu wykonania umowy,
- m) złożenia wniosku o likwidację wykonawcy, producenta, dystrybutora lub gwaranta produktu/ usługi,
- n) istotnych problemów finansowych, ekonomicznych lub organizacyjnych Wykonawcy, producenta, dystrybutora lub gwaranta produktu/usługi, uzasadniających ryzyko, że jego produkty/ usługi lub elementy świadczenia mogą nie zostać należyście wykonane lub nie będą miały odpowiedniej jakości albo wsparcia w przyszłości,

W przypadku wystąpienia którejkolwiek z okoliczności wymienionych w §13 ust. 2.2.1 niniejszej umowy, możliwa jest w szczególności zmiana sposobu wykonania, materiałów i technologii robót, zmiany lokalizacji budowlanych urządzeń, ograniczenie zakresu robót objętych umową lub zmiana wysokości wynagrodzenia.

2.2.2. Zmiana osób wykazanych w ofercie Wykonawcy lub w umowie, przy pomocy których Wykonawca realizuje przedmiot umowy, kluczowych specjalistów (kluczowych pracowników, kierowników budowy itp) wskazanych w ofercie lub umowie, może nastąpić w następujących przypadkach: w razie np. śmierci, choroby, wypadku osoby, lub jeżeli wymiana takiej osoby stanie się konieczna z jakichkolwiek innych przyczyn, niezależnych od Wykonawcy (np. rezygnacja) lub wtedy, kiedy osoba ta nie wykonuje obowiązków wynikających z umowy. Zmiana musi być uzasadniona przez Wykonawcę i zaakceptowana przez Zamawiającego. Kwalifikacje i doświadczenie wskazanych osób muszą być co najmniej takie same jak wymagane w treści w SWZ;

2.3. Pozostałe zmiany spowodowane następującymi okolicznościami:

- a) siła wyższa uniemożliwiająca wykonanie przedmiotu umowy zgodnie z SWZ;
- b) zmiana obowiązującej stawki podatku VAT;

Remont drogi gminnej nr 360342K ul. Szeligówka w km 0+295,60 do km 1+045,20 w miejscowości Ratułów, Miasto i Gmina Czarny Dunajec

- c) zmiana przepisów podatkowych w zakresie wystawiania faktur, powstawania obowiązku podatkowego itp.;
  - d) zmiana zakresu przedmiotu umowy w wyniku rezygnacji przez Zamawiającego z realizacji części przedmiotu umowy wraz ze zmniejszeniem wynagrodzenia Wykonawcy – przy czym gwarantowany wartość zamówienia wynosi co najmniej 70% oferowanej przez wykonawcę ceny [art. 433 ust 4 Ustawy Pzp];
  - e) kolizja z planowanymi lub równolegle prowadzonymi przez inne podmioty inwestycjami. W takim przypadku zmiany w umowie zostaną ograniczone do zmian koniecznych powodujących uniknięcie lub usunięcie kolizji, co obejmuje również czasowe przerwanie realizacji robót;
  - f) gdy zaistnieje inna okoliczność prawna, ekonomiczna lub techniczna skutkująca niemożliwością wykonania lub należytego wykonania umowy zgodnie z SWZ;
  - g) wprowadzenia lub zmiany Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy robót, usług lub dostaw;
  - h) rozszerzenie lub zmniejszenie zakresu podwykonawstwa w porównaniu do wskazanego w ofercie wykonawcy, o ile posłużenie się podwykonawcą doprowadzi do skrócenia terminu wykonania przedmiotu umowy;
  - i) zmian w zakresie zasad rozliczeń i warunków płatności związanych z zawarciem umowy o podwykonawstwo lub dalsze podwykonawstwo;
  - j) zmiana sposobu rozliczania umowy lub dokonywania płatności na rzecz Wykonawcy na skutek zmian w zawartej przez Zamawiającego umowy o dofinansowanie zadania lub wytycznych dotyczących realizacji zadania.
3. W przypadku wystąpienia jakiegokolwiek okoliczności wymienionych w **§13 ust. 2.3 lit. a, d, e, f** niniejszej umowy, możliwa jest w szczególności zmiana sposobu wykonania, materiałów i technologii robót, jak również zmiany lokalizacji budowanych urządzeń.
  4. W przypadku wystąpienia jakiegokolwiek okoliczności wymienionych w **§13 ust. 2.3 lit. b**, zmiana stawki VAT dotyczyć będzie wynagrodzenia umownego za pracę wykonanego po dacie podpisania aneksu do Umowy.
  5. W przypadkach określonych w **§13 ust. 2.2 i 2.3** niniejszej umowy, możliwa jest również, powiązana ze zmianą sposobu zakresu świadczenia lub przepisów prawa, odpowiednia zmiana rozliczenia lub zmiany wysokości wynagrodzenia.
  6. Wszystkie powyższe postanowienia stanowią katalog zmian, na które zamawiający może wyrazić zgodę. Nie stanowią jednocześnie zobowiązania do wyrażenia takiej zgody.
  7. Zamawiający przewiduje również możliwość dokonywania nieistotnych zmian postanowień umowy, które nie dotyczą treści oferty, na podstawie której dokonano wyboru Wykonawcy.
  8. Nie stanowi zmiany umowy:
    - zmiana danych związanych z obsługą administracyjno-organizacyjną umowy (np. zmiana rachunku bankowego);
    - zmiana danych teleadresowych.
  9. Strona występująca o zmianę postanowień zawartej umowy zobowiązana jest do udokumentowania zaistnienia okoliczności o których mowa w **§13 ust. 2** niniejszej umowy. Wniosek o zmianę postanowień zawartej umowy musi być wyrażony na piśmie.
  10. Zmiana umowy może nastąpić wyłącznie w formie określonej w **§13 ust. 1**.

§ 14**Zabezpieczenie należytego wykonania umowy**

Nie dotyczy.

§ 15**Zatrudnienie pracowników – stosunek pracy**

1. Stosownie do treści *art. 95 Ustawy Pzp* Zamawiający wymaga, aby Wykonawca i jego Podwykonawcy (dalsi Podwykonawcy), w całym okresie realizacji przedmiotu Umowy, zatrudniali na podstawie stosunku pracy, osoby wykonujące czynności określone w SWZ jako wymagające zatrudnienia na podstawie stosunku pracy, z uwagi na wykonywanie tych czynności w sposób wypełniający przesłanki określone w *art. 22 §1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2021 r. poz. 1129 z późn. zm.)*. W przypadku powierzenia przez Wykonawcę (Podwykonawcę) realizacji części przedmiotu Umowy Podwykonawcy (dalszemu Podwykonawcy) postanowienia zawarte w poniższych ustępach stosuje się do Podwykonawcy (dalszego Podwykonawcy) w takim zakresie, w jakim osoby zatrudnione przez tego Podwykonawcę (dalszego Podwykonawcę) będą wykonywać czynności określone w SWZ i **ust. 2** poniżej, jeżeli wykonanie tych czynności będzie polegać na wykonywaniu pracy w sposób określony w *art. 22§1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2021 r. poz. 1129 z późn. zm.)*.

Remont drogi gminnej nr 360342K ul. Szeligówka w km 0+295,60 do km 1+045,20 w miejscowości Ratułów, Miasto i Gmina Czarny Dunajec

2. W trakcie realizacji przedmiotu Umowy, Zamawiający uprawniony jest do dokonywania czynności kontrolnych wobec Wykonawcy, podwykonawców i dalszych podwykonawców w zakresie spełniania przez te podmioty wymogu zatrudnienia pracowników realizujących czynności wskazane w **§15 ust. 1** Umowy na podstawie stosunku pracy. Uprawnienia Zamawiającego obejmują w szczególności prawo do:
  - 1) żądania oświadczeń i dokumentów w zakresie spełniania ww. wymogów i dokonania ich oceny;
  - 2) żądania wyjaśnień w przypadku powzięcia przez Zamawiającego wątpliwości w zakresie spełniania ww. wymogów;
  - 3) przeprowadzenie kontroli w miejscu realizacji przedmiotu Umowy.
3. W trakcie realizacji przedmiotu Umowy, Wykonawca zobowiązany jest – na każde wezwanie Zamawiającego i w terminie przez Niego wskazanym, każdorazowo nie krótszym jednak niż 3 (słownie: trzy) dni – przedłożyć Zamawiającemu, w Jego siedzibie, bądź innym miejscu przez Niego wskazanym, wedle żądania Zamawiającego: jeden, kilka lub wszystkie wskazane poniżej dowody, w celu potwierdzenia spełniania wymogu, o którym mowa w **§15 ust. 1** Umowy, tj.:
  - 1) oświadczenie Wykonawcy lub Podwykonawcy (dalszego Podwykonawcy) o zatrudnieniu na podstawie stosunku pracy osób wykonujących czynności określone w **§15 ust. 1** Umowy. Oświadczenie, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym, powinno zawierać w szczególności:
    - a) dokładne określenie podmiotu składającego oświadczenie;
    - b) datę złożenia oświadczenia;
    - c) wskazanie, że objęte wezwaniem Zamawiającego czynności wykonują osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy wraz ze wskazaniem liczby tych osób, ich imion i nazwisk, rodzaju umowy, daty zawarcia umów i zakresów obowiązków tych pracowników;
    - d) podpis osoby uprawnionej do złożenia oświadczenia w imieniu Wykonawcy lub Podwykonawcy (dalszego Podwykonawcy);
  - 2) oświadczenie zatrudnionego pracownika, zawierające elementy wskazane w **§15 ust. 3 pkt 1 lit. a – c** oraz podpis pracownika;
  - 3) poświadczoną za zgodność z oryginałem – odpowiednio przez Wykonawcę lub Podwykonawcę (dalszego Podwykonawcę) – kopię umowy/umów o pracę osoby/osób wykonującego/-ych dla potrzeby realizacji przedmiotu Umowy, czynności, których dotyczy oświadczenie wskazane w **pkt 1 lub pkt 2** powyżej (wraz z dokumentem regulującym zakres czynności/obowiązków, jeżeli został sporządzony). Dostarczona Zamawiającemu kopia ww. umowy/umów powinna być zanonimizowana w sposób zapewniający ochronę danych osobowych pracowników, zgodnie z przepisami *Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Ogólne Rozporządzenie o Ochronie Danych) (Dz. U. UE L Nr 119, str. 1 ze zm. – dalej jako „RODO”) i ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1781) - tj. w szczególności bez: adresów zamieszkania, pobytu i in., nr PESEL pracowników. Informacje takie jak: data zawarcia umowy, rodzaj umowy o pracę oraz wymiar etatu powinny być możliwe do zidentyfikowania. Anonimizacji nie podlegają dane w postaci: imion i nazwisk pracowników;*
  - 4) poświadczoną za zgodność z oryginałem – odpowiednio przez Wykonawcę lub Podwykonawcę (dalszego Podwykonawcę) – kopię dowodu potwierdzającego zgłoszenie pracownika(ów) przez pracodawcę do ubezpieczeń ZUS, zanonimizowana w sposób zapewniający ochronę danych osobowych pracownika(ów), zgodnie z przepisami RODO i Uodo (tj. w szczególności bez: adresów zamieszkania, pobytu i in., nr PESEL pracowników);
  - 5) zaświadczenie właściwego oddziału ZUS, potwierdzające opłacanie przez Wykonawcę lub Podwykonawcę (dalszego Podwykonawcę) składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę za ostatni okres rozliczeniowy.
4. Niezłożenie przez Wykonawcę, w terminie określonym zgodnie z **§15 ust. 3** Umowy, żądanych przez Zamawiającego dowodów, o których mowa w **§15 ust. 3 pkt 1 – 5** Umowy, w celu potwierdzenia spełnienia przez Wykonawcę lub Podwykonawcę (dalszego Podwykonawcę) wymogu zatrudnienia pracowników na podstawie stosunku pracy, o którym mowa w **§15 ust. 1** Umowy, będzie traktowane przez Zamawiającego jako równoznaczne z niespełnieniem przez Wykonawcę lub Podwykonawcę (dalszego Podwykonawcę) ww. wymogu.
5. Zamawiający jest uprawniony do naliczenia Wykonawcy kar umownych z tytułu niespełniania przez Wykonawcę lub podwykonawcę (dalszego podwykonawcę) wymogów określonych w niniejszym paragrafie.
6. W przypadku powzięcia przez Zamawiającego uzasadnionych wątpliwości co do przestrzegania przez Wykonawcę lub Podwykonawcę (dalszego Podwykonawcę) przepisów prawa pracy, Zamawiający jest uprawniony do zwrócenia się do Państwowej Inspekcji Pracy z wnioskiem o przeprowadzenie kontroli u ww. podmiotów.

Remont drogi gminnej nr 360342K ul. Szeligówka w km 0+295,60 do km 1+045,20 w miejscowości Ratułów, Miasto i Gmina Czarny Dunajec

7. Wykonawca jest zobowiązany zamieścić w zawieranych przez siebie umowach o podwykonawstwo postanowienia, które zapewnią przestrzeganie przez Podwykonawcę (dalszego Podwykonawcę) wymogów określonych w niniejszym paragrafie.
8. W ramach uprawnienia Zamawiającego, o którym mowa w **§15 ust. 3 pkt 1 - 5 Umowy**, Zamawiający może żądać od Wykonawcy, w terminie określonym przez siebie w wezwaniu: przedstawienia oryginału lub notarialnie poświadczony kopii oświadczeń lub dokumentów, o których tam mowa, w szczególności gdy: złożona kopia dokumentu/oświadczenia jest nieczytelna lub budzi uzasadnione wątpliwości Zamawiającego, co do jej prawdziwości.

§ 16**Zamówienia dodatkowe, roboty nieuwzględnione w zamówieniu podstawowym**

1. Roboty budowlane nie objęte przedmiotem Umowy, tj. nie ujęte w dokumentacji technicznej, które nie były możliwe do przewidzenia w chwili wszczęcia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, w wyniku którego doszło do zawarcia Umowy, a które to są konieczne do realizacji przedmiotu Umowy, gdy z przyczyn technicznych lub ekonomicznych zmiana wykonawcy nie może zostać dokonana lub zmiana wykonawcy choć możliwa spowodowałaby po stronie Zamawiającego istotną niedogodność lub znaczne zwiększenie kosztów (w tym również gdy pomimo możliwej do osiągnięcia, potencjalnej niższej ceny zrealizowania robót dodatkowych/uzupełniających przez innego wykonawcę, koszty eksploatacji - powstałych w wyniku realizacji robót dodatkowych - w okresie cyklu życia byłyby zdecydowanie wyższe) a wzrost ceny spowodowanej zleconymi robotami dodatkowymi każdorazowo nie przekracza **50%** wartości niniejszej Umowy, będą przyjmowane przez Wykonawcę do realizacji na podstawie pisemnego (pod rygorem nieważności) aneksu do niniejszej Umowy, poprzedzonego sporządzeniem protokołu konieczności wykonania tych robót podpisanego przez Inspektora nadzoru inwestorskiego i przedstawiciela Zamawiającego oraz Wykonawcę (jego upoważnionego przedstawiciela).
2. W przypadku pojawienia się konieczności wykonania robót dodatkowych Wykonawca sporządzi kosztorys uzupełniający na podstawie kosztorysu ofertowego, który został sporządzony przez Wykonawcę, z zastrzeżeniem, że wynagrodzenie za roboty dodatkowe nie powinno przekraczać ceny rynkowej (rozumianej jako najbardziej oczekiwanej ceny jednostkowej wykonania roboty budowlanej, spośród cen oferowanych przez wykonawców, pozwalającej na wykonanie zamówienia z należytą starannością i zgodnie ze sztuką budowlaną oraz wymaganiami Zamawiającego, uzależniona od aktualnego popytu i podaży).
3. Kalkulacja ceny dla zakresu robót, których rodzaj nie występuje w kosztorysie, o którym mowa w **ust. 2** powyżej, zostanie dokonana z uwzględnieniem cen czynników produkcji, nie wyższych od średnich cen publikowanych w wydawnictwach branżowych (np.: SEKOCENBUD, ORGBUD, INTERCENBUD) dla województwa małopolskiego, aktualnych w miesiącu poprzedzającym miesiąc, w którym kalkulacja jest sporządzana) oraz nakładów rzeczowych określonych w Katalogach Nakładów Rzeczowych (KNR), a w przypadku robót, dla których nie określono nakładów rzeczowych w KNR, wg innych ogólnie stosowanych katalogów lub nakładów własnych Wykonawcy, zaakceptowanych przez Zamawiającego.
4. Niezależnie od postanowień **§16 ust. 1 – 3 Umowy**, Zamawiający, stosownie do postanowień art. 214 ust. 1 pkt 7 Ustawy Pzp zastrzega możliwość zlecenia Wykonawcy, w okresie 3 lat od dnia udzielenie zamówienia objętego niniejszą Umową (zamówienia podstawowego), zamówienia polegającego na powtórzeniu podobnych usług lub robót budowlanych, jeżeli zamówienie to jest zgodne z przedmiotem zamówienia podstawowego.

§ 17**Przetwarzanie danych osobowych**

1. Wykonawca oświadcza, że wypełnił obowiązki informacyjne przewidziane w *art. 13 i art. 14 RODO* wobec osób fizycznych, od których dane osobowe bezpośrednio lub pośrednio pozyskał w celu realizacji niniejszej Umowy oraz które udostępnił Zamawiającemu.
2. Zamawiający oświadcza, że wypełnił obowiązki informacyjne przewidziane w *art. 13 i art. 14 RODO* wobec osób fizycznych, od których dane osobowe bezpośrednio lub pośrednio pozyskał w celu realizacji niniejszej Umowy oraz które udostępnił Wykonawcy. Klauzula informacyjna RODO dotycząca przetwarzania danych osobowych przez Zamawiającego, stanowi **Załącznik nr 5** do niniejszej Umowy.
3. Zamawiający oświadcza, iż jest administratorem danych osobowych (w rozumieniu RODO) uzyskanych od Wykonawcy i/lub osób przy udziale, których Wykonawca realizuje przedmiot Umowy, w związku i dla potrzeb realizacji postanowień niniejszej Umowy (*art. 6 ust. 1 lit. b RODO*) oraz dla celów określonych m.in. w *Art. 6 ust. 1 lit. e i f RODO*.
4. Pełna treść klauzuli informacyjnej dotyczącej przetwarzania danych osobowych przez Zamawiającego, stanowi **Załącznik nr 5** do niniejszej Umowy.

Remont drogi gminnej nr 360342K ul. Szeligówka w km 0+295,60 do km 1+045,20 w miejscowości Ratułów, Miasto i Gmina Czarny Dunajec**§ 18****Postanowienia końcowe**

1. Wszelkie spory, mogące wyniknąć z tytułu niniejszej umowy, będą rozstrzygane przez sąd właściwy miejscowo dla siedziby Zamawiającego.
2. W przypadku zaistnienia pomiędzy Stronami ewentualnych sporów, wynikających z realizacji niniejszej Umowy lub pozostających w związku z tą Umową, w tym w związku z jej zawarciem, wykonaniem lub rozwiązaniem, w których zawarcie ugody jest dopuszczalne, Strony zobowiązują się do ich rozwiązania w drodze mediacji. Mediacja będzie prowadzona przez Mediatorów Stałych Sądu Polubownego przy Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej (adres ul. Krucza 36/Wspólna 6, 00-522 Warszawa) tj. Sąd, o którym mowa w art. 26 ustawy z dnia 15 grudnia 2016 r. o Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2180 ze zm.), zgodnie z Regulaminem tego Sądu.
3. W sprawach nieuregulowanych niniejszą Umową zastosowanie znajdują przepisy powszechnie obowiązującego prawa polskiego, w tym w szczególności przepisy: ustawy z dnia 11 września 2019 roku – Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. z 2022r. poz. 1710 ze zm.), ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2021 r. poz. 2351 z późn. zm.) oraz aktów wykonawczych do tychże ustaw, a także ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2022 poz. 1360 z późn. zm.) o ile przepisy ustawy prawa zamówień publicznych nie stanowią inaczej.
4. Wszelkie zmiany umowy wymagają zachowania formy pisemnej pod rygorem nieważności. Umowa podlega prawu polskiemu. Wszelkie roszczenia, w tym z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia, będą rozstrzygane w oparciu o obowiązujące w Polsce przepisy.
5. Oświadczenie woli złożone przez jedną ze Stron w formie elektronicznej drugiej Stronie, tj. oświadczenie woli w postaci elektronicznej i opatrzone odpowiednim podpisem elektronicznym, jest równoważne z oświadczeniem woli złożonym tej drugiej stronie w formie pisemnej.
6. Niniejszą Umowę sporządzono w **dwóch** jednobrzmiących egzemplarzach, z których każda ze Stron otrzymuje po jednym egzemplarzu.
7. Umowa obowiązuje od dnia jej zawarcia przez Strony.
8. Integralną część Umowy stanowią następujące załączniki:
  - 1) Załącznik nr 1 do umowy - Oferta Wykonawcy
  - 2) Załącznik nr 2 do umowy - Kosztorys ofertowy
  - 3) Załącznik nr 3 do umowy - Dokumentacja techniczna
  - 4) Załącznik nr 4 do umowy - STWiOR
  - 5) Załącznik nr 5 do umowy - Klauzula informacyjna RODO dla Wykonawcy;

ZAMAWIAJĄCY:**WYKONAWCA:****kontrasygnata Skarbnika Miasta i Gminy:**

Remont drogi gminnej nr 360342K ul. Szeligówka w km 0+295,60 do km 1+045,20 w miejscowości Ratułów, Miasto i Gmina Czarny Dunajec

Załącznik nr 5 do umowy

KLAUZULA INFORMACYJNA RODO

Informacja skierowana do osób fizycznych, w tym prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą, ujawnionych w sposób bezpośredni w związku z prowadzonym postępowaniem o udzielenie niniejszego zamówienia publicznego.

Zamawiający informuje, że w przypadku: – osób fizycznych, – osób fizycznych, prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą, – pełnomocnika Wykonawcy będącego osobą fizyczną, – członka organu zarządzającego Wykonawcy, będącego osobą fizyczną, – osoby fizycznej skierowanej do przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, przetwarza dane osobowe, które uzyskał bezpośrednio w toku prowadzonego postępowania.

Zgodnie z art. 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1), dalej „RODO”, Zamawiający informuje, że:

- Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Miasto i Gmina Czarny Dunajec, reprezentowany przez Burmistrza, z siedzibą przy ulicy Józefa Piłsudskiego 2, 34-470 Czarny Dunajec;
- Z Administratorem można skontaktować się pisząc na adres: gmina@czarny-dunajec.pl lub telefonując pod numer: (+48) 18-26-135-40;
- Ponadto z Administratorem można skontaktować się za pośrednictwem powołanego przez niego inspektora ochrony danych tj. Pani Ewa Smardz-Chlebek, pisząc na adres: esnardzchlebek@czarny-dunajec.pl lub telefonując pod numer: (+48) 18-26-135-17;
- Pani/Pana dane osobowe przetwarzane będą na podstawie art. 6 ust. 1 lit. c RODO w celu związanym z postępowaniem o udzielenie zamówienia publicznego **RB.271.19.2023** prowadzonym w trybie podstawowym bez przeprowadzenia negocjacji [art. 275 ust. 1 ustawy pzp];
- odbiorcami Pani/Pana danych osobowych będą osoby lub podmioty, którym udostępniona zostanie dokumentacja postępowania w oparciu o art. 18 oraz art. 74 ust. 1 ustawy Pzp;
- Pani/Pana dane osobowe będą przechowywane, zgodnie z art. 78 ust. 1 ustawy Pzp, przez okres 4 lat od dnia zakończenia postępowania o udzielenie zamówienia, a jeżeli czas trwania umowy przekracza 4 lata, okres przechowywania obejmuje cały czas trwania umowy [art. 78 ust. 4 ustawy pzp];
- obowiązek podania przez Panią/Pana danych osobowych bezpośrednio Pani/Pana dotyczących jest wymogiem ustawowym określonym w przepisach ustawy Pzp, związanym z udziałem w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego; konsekwencje niepodania określonych danych wynikają z ustawy Pzp;
- w odniesieniu do Pani/Pana danych osobowych decyzje nie będą podejmowane w sposób zautomatyzowany, stosowanie do art. 22 RODO;
- posiada Pani/Pan:
  - na podstawie art. 15 RODO prawo dostępu do danych osobowych Pani/Pana dotyczących;
  - na podstawie art. 16 RODO prawo do sprostowania Pani/Pana danych osobowych *;
  - na podstawie art. 18 RODO prawo żądania od administratora ograniczenia przetwarzania danych osobowych z zastrzeżeniem przypadków, o których mowa w art. 18 ust. 2 RODO **;
  - prawo do wniesienia skargi do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, gdy uzna Pani/Pan, że przetwarzanie danych osobowych Pani/Pana dotyczących narusza przepisy RODO;
- nie przysługuje Pani/Panu:
  - w związku z art. 17 ust. 3 lit. b, d lub e RODO prawo do usunięcia danych osobowych;
  - prawo do przenoszenia danych osobowych, o którym mowa w art. 20 RODO;
  - **na podstawie art. 21 RODO prawo sprzeciwu, wobec przetwarzania danych osobowych, gdyż podstawą prawną przetwarzania Pani/Pana danych osobowych jest art. 6 ust. 1 lit. c RODO.**

* **Wyjaśnienie:** skorzystanie z prawa do sprostowania nie może skutkować zmianą wyniku postępowania o udzielenie zamówienia publicznego ani zmianą postanowień umowy w zakresie niezgodnym z ustawą Pzp oraz nie może naruszać integralności protokołu oraz jego załączników.

** **Wyjaśnienie:** prawo do ograniczenia przetwarzania nie ma zastosowania w odniesieniu do przechowywania, w celu zapewnienia korzystania ze środków ochrony prawnej lub w celu ochrony praw.